

WEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING.

Opgericht 1944.

Correspondentieadres: Postbus 976, 1000 AZ Amsterdam

Contributie: Voor leden in de E.B.G.-landen f 50,- per jaar.

Alle leden ontvangen het maandblad "Gens Nostra".

Bibliotheek, Contactdienst, Biografische Documentatiedienst, Knipsel-dienst en Heraldisch Archief: Adriaan Dortmanplein 3a, 1411 RC Naarden.
Geopend donderdags van 20.00-22.00 uur en zaterdag van 11.00-16.00 uur.

Afdeling Twente van de Nederlandse Genealogische Vereniging.

Opgericht 1984.

De leden van de afdeling ontvangen, naast "Gens Nostra" ook het kwartaalblad "Twente Genealogisch".

Bestuur van de afdeling:

Voorzitter: H.C. Zorn, Wagnerlaan 13 7522 KH Enschede 053-351088

Secretaris: G.J. ten Hoeve, Niermangang 125 7514 DN
Enschede 053-352514

Penningmeester: H.C. Frowijn, Titus Brandenstraat 40
7572 CJ Oldenzaal 05410-1400

G.A. Hamel, Mozartlaan 128 7522 HP Enschede 053-352277
Vacature.

ABONNEMENTSGELD.

Leden van de afdeling Twente behoeven geen abonnementsgeld te betalen.

Leden van de afdeling zijn zij die binnen de grenzen van de afdeling wonen en niet aan het Hoofdbestuur gemeld hebben bij een andere afdeling te willen horen.

De grenzen van de afdeling zijn, ruwweg, de Reger in het Westen, de grens met Drente in het Noorden, de grens met Gelderland in het Zuiden.

Een ieder kan, waar hij ook woont, lid worden van een afdeling. Zo telt de afdeling Twente ook behorende leden die in een ander deel van Nederland of in het buitenland wonen.

Leden van de NGV die niet bij de afdeling Twente behoren, kunnen zich op "Twente Genealogisch" abonneren voor f 10,- per jaar. Willen zij dit wel dienen te betalen hun abonnementsgeld voor 1991 aan de penningmeester op giro 5582643 t.n.v. penningmeester N.G.V. te Oldenzaal.

Verzoeken Uw lidmaatschapsnummer van de NGV te vermelden..

Twente Genealogisch

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING
AFDELING TWENTE

JAARGANG VII

JANUARI

1990

No. 1

Genealogisch allerlei 8

VAN CHRISTELIJKEN HUIZE

In ons land met zijn vele kerkelijke richtingen is het haast onbegonnen werk om elk kerkgenootschap te kennen. Vaak vatten we onze godsdienstige afkomst dan ook samen met gemeenplaatsen als protestant, katholiek of kortweg: van christelijke huize.

Of we dan bedoelen dat wij, onze ouders of voorouders Nederlands Hervormd, Gereformeerd, Rooms Katholiek, Oud Katholiek, Evangelisch Luthers, Remonstrant, Doopsgezind, Christelijk Gereformeerd, Gereformeerd art. 31, Apostolisch, Baptist, Jehova's getuige of Mormoon zijn of waren, is volstrekt onduidelijk. Aanduidingen in een kwartierstaat als prot. (protestant), kath. (katholiek) zijn dan ook onvoldoende. Wil men de godsdienst of andere levensomgeving vermelden dan verdient het aanbeveling dat zo nauwkeurig mogelijk te doen met relevante afkortingen. Zonder nu al te diep op dit onderwerp in te gaan, leek het mij goed enkele kantekeningen te plaatsen. In het algemeen spraakgebruik worden als Christenen aangeduid de aanhangers van het Christendom ter onderscheiding van andere godsdiensten zo als de Islam, etc. Binnen de christelijke kerk ontstonden verschillen toen er een einde kwam aan de alleenheerschappij van de Rooms Katholieke Kerk (hoogste gezag de paus in Rome) nadat de Augustijner monnik Maarten Luther (1483-1546) zijn 95 stellingen op de deur van de slotkerk te Wittenberg op 31 oktober 1517 bevestigde en de reformatie een aanvang nam. Overigens dateert het woord

"protestant" van 19 april 1529 toen een groep Duitse vorsten, aanhangers van Luthers leer, bij de rijksdag te Spiers een Protestation (= een verklaring; met ons woord "protest" had dat woord niets te maken) indiende waarin zij hun bezwaren tegen de kerkelijke meerderheidspolitiek kenbaar maakten. Vanuit drie plaatsen is de hervorming over WestEuropa verspreid: Wittenberg (Luther), Zürich (Zwingli) en Genève (Calvijn). De belangrijkste reformator was Johannes Calvijn (Jean Cauvin, 1509-1564) wiens leer, het calvinisme, in de tweede helft van de 16e eeuw ook in het noorden van de lage landen veel aanhang verwierf. Naast de Gereformeerde Kerk in de Verenigde Nederlanden (in 1816 de Nederlands Hervormde Kerk), ontstonden afsplitsingen zoals de Dopersen (Anabaptisten, Wederdopers, Mennonieten of Mennisten, later de Doopsgezinde Broederschap), Lutheranen (later de Evangelisch Lutherse Kerk), de Remonstrantse Broederschap (1619) en veel later de Gereformeerde Kerken in Nederland (1834 en na de Doleantie 1886). Vanaf 1619 (Dordtse synode) werd de invloed van de burgerlijke overheid op de kerkleiding steeds groter. Wanneer men daartoe in staat en in de gelegenheid was, maakte men gebruik van de macht van de overheid om de eredienst van anderen te verstoren. Protestant die tot een andere sekte behoorden, zo goed als katholieken werden vaak verbannen, gevangengezet of zelfs ter dood gebracht. Van scheiding van kerk en staat was in die beginfase geen sprake, die kwam eerst tot stand in 1798. Een ander hield onder meer in dat alleen het Gereformeerde huwelijk als het enig wettige kerkelijke huwelijk werd erkend. Mensen van andere religies en hen die er geen godsdienstige overtuiging op nahielden, moesten om een wettig huwelijk te kunnen sluiten trouwen voor de burgerlijke overheid (schepenen, gerecht, commissaris van huwelijkszaken). De rooms katholieke kerk beschouwde ons land tot het herstel van de hiërarchie in 1853 als missiegebied. Dit laatste gegeven kwam onlangs toevallig ter sprake bij de cursus genealogie in Haaksbergen. Een van de cursisten vroeg om raad bij de vertaling van onderstaand stuk, dat hij in de boedel van een ver familielid had aangetroffen.

INNOCENTIUS FERRIERI SSmi. Dom. Nostri Gregorii Divina
Providentia Papae XVI Cubicularius honoris, ViceSuperior

Missionis Hollandiae, et S.Sedis apud Serenissimum Neerlandiae Regem Negotiorum Gestor, etc.etc.etc. Dilecto Nobis in Christo Reverendo Domino Gerardo Joanni Hulsham, Pastori Missionario in Rietmole, Districtus Tubantiae, Missionis Hollandiae, salutem in Domino sempiternam. Ob causas animum Nostrum moventes quasque literis die 18 hujus per Amplissimum Dominum Lambertum Engbers Archipresbijterum Districtus Tubantiae ad Nos datis curastie exponere, Auctoritate Apostolica qua fungimur permittimus ut Henricus De Witte et Aleidis Ellenveld Vidua, Orthodoxae fidei cultores subditique tui, omissis tribus proclamationibus antenuptialibus, servata vero forma Concilii Tridentini, matrimonium inter se contrahant, dummodo in manibus Tuis, aut Sacerdotis legitime Te deputati, coram quo contrahere debent, juramentum praevis praestiterint nullum matrimonio obstare canonicum impedimentum. Datum Hagae Comitum h. 21 Junii 1845.

w.g. I.Jerrierz., Vice Superioratus Miss. Holl.

Voorzover mijn kennis van het latijn reikt, gaat het hier om een brief van Innocentius Ferrieri (geheim kamerheer van paus Gregorius XVI, wonende in Den Haag), assistentoverste van het Hollandse missiegebied aan pastor Gerardus Johannes Hulsham, pastor van de missiestatie Rietmolen (nog geen parochie). Op verzoek van de aartspriester van Tubantiae (deken van Twente), Lambertus Engbers, wordt dispensatie verleend van de drie huwelijksafkondigingen van het kerkelijk huwelijk tussen Henricus de Witte en Aleida Ellenveld, indien zij onder ede verklaren dat er (voorzover hen bekend) daartegen geen bezwaren bestaan. Betrokkenen waren neef en nicht en hadden bij een andere brief van gelijke datum namens de paus huwelijksdispensatie ontvangen. Waarschijnlijk woonden Henricus en Aleida, zoals dat vroeger op het platte land veelvuldig voorkwam, reeds geruime tijd samen in Rietmolen en wist men daar niet beter of ze waren getrouwd. Als er in de r.k.kerk te Rietmolen nu een afkondiging van hun huwelijk plaats zou vinden, dan zou men er achter komen dat ze ongehuwd waren (althans voor de kerk) en dat zou mogelijk tot een schandaal leiden. Kerkelijk huwelijk in stilte dus maar! Tja, vandaag de dag denkt men over samenwonen toch iets anders, hoewel?

In het volgend nummer van TG hoop ik wat meer in te gaan op de bepalingen die de overheid maakte ten aanzien van hen die niet tot de Staatsgodsdienst behoorden. Werden hun huwelijken erkend? Waar werden ze be graven?

Wim Kooiman.

Het Twentebestand

Degenen die al wat langer lid van onze vereniging zijn weten het al: ik ben begin 1986 begonnen in mijn personal computer een bestand aan te leggen van mensen die vóór rond 1812 in Twente woonden. Daar ben ik niet zomaar mee begonnen, er ging wel wat denkwerk aan vooraf. Het is niet zo makkelijk om je een precieze voorstelling te maken van hoe zo'n bestand er uit ziet als het vele duizenden personen bevat. Wat kun je er dan mee doen, hoe verstrek je er inlichtingen uit? Er was niemand die er daadwerkelijk advies over kon geven. Aldus, ik ben maar begonnen. Na eerst mijn eigen familie (niet Twents) ingevoerd te hebben heb ik zoveel mogelijk kwartierstaten van leden van onze vereniging in het bestand opgenomen. Daarmee ga ik nog steeds door.

Al doende heb ik heel wat wijzigingen in de programma's aangebracht, zodat zij nu aardig "naar mijn zin" zijn.

In 1986 heeft een groep leden van onze afdeling, onder aanvoering van Kooiman een transcriptie op fiches gemaakt van het Doopboek van de Gereformeerde Kerk van Enschede. Het lag voor de hand om die gegevens (van 1723-1811) ook in het bestand op te nemen, daarmee zijn wij, Frowijn en ik, gevorderd tot 1755. Het zal u duidelijk zijn dat het gewoon kopiëren van de doopinschrijvingen weinig zinvol is. Het belangrijkste is dat de relaties worden gelegd, zodat men eenvoudig de samenstelling van een gezin d.m.v. zoiets als een gezinskaart kan tonen.

Een beschrijving van het project met alle mogelijkheden zou te veel plaats vragen. Hier alleen een voorbeeld van wat er in de PC gaat en wat er, bij voorbeeld, uit kan komen.

Naam	Werners		15296	
Vrnmn	Joan			
Alias			Beroep	650 te T30 710
*te	op	. .1	(nà 1630 ,vr 1650)	
+te	op	. .1	(nà 1 ,vr 1684)	
Vader	5280	Moeder	15291	Br/Zs 15283
Huwelijk(en):	plaats	datum	met	kind
1.		. .1	15297	15278
2.		. .1		
3.		. .1		
Godsd.	M/Peter		Bron 5960	

Hier dan eerst het invoerformuliertje, waarvan de gegevens in de PC ingetikt dienen worden. Hiermee krijgt iedere persoon een persoonsnummer. Op het fomulier uiteraard de naam, voornamen en alias. Verder komen er alleen codes voor plaats en beroep, data en persoonsnummers van ouders, kinderen, echtgenoten en van één broer of zus op voor. Daardoor kan de computer zorgen dat er een gezin op het scherm vertoond of afgedrukt kan worden.

15296 JOAN WERNERS

* nà 1.1.1630, vóór 1.1.1650, + vóór 1684. Koopman/Burgemeester te: Ootmarsum.

Zoon van WERNER WERNERS en GEERTRUIT CRULL

Tr. vóór of op . . met:

15297 ANNA VAN RINGEN

* nà 1.1.1610, vóór 1.1.1655, + nà 1702.

Dochter van ROTGER VAN RINGEN en HENDRIKJE BERENDS

K I N D E R E N :

15278	ROTGER	WERNERS	nà 1650, vóór 1670
15298	# JOAN HENRICK	WERNERS	nà 1650, vóór 1666
15310	# JOOST	WERNERS	nà 1650, vóór 1670
15319	GEERTRUIT	WERNERS	nà 1658, vóór 1688
15320	# WERNER	WERNERS	nà 1650, vóór 1670
15323	HENDRINA (HENDRIKA)	WERNERS	nà 1651, vóór 1681
15325	ALEIDA	WERNERS	nà 1651, vóór 1684
15327	HELENA	WERNERS	nà 1651, vóór 1684
15292	JOAN	WERNERS	nà 1650, vóór 1685

Bron: GOUDSWAARD, J.C.

Nu, na bijna 5 jaar, is er een bestand gegroeid van 15500 personen, waarvan er ongeveer 14500 tot de doelgroep: Twente vóór 1812, behoren.

Een groot probleem is dat er een waarschuwing zou moeten komen als een persoon voor de tweede keer ingevoerd wordt. Dat zou eenvoudig zijn als die tweede invoer onder exact dezelfde naam met de dezelfde geboorteplaats en datum geschiedt. Dat is echter meestal niet het geval. Namen zijn vaak niet alleen anders gespeld, maar zelfs totaal verschillend. Geboortegegevens zijn vaak schattingen (geb. ca!) die door een andere benadering heel anders uitvalt. Hoe kun je dan weten of een persoon al in het bestand opgenomen is? Het belang van deze vraag dringt zich steeds meer op. Meer dan voorheen ben ik gaan inzien dat een goede begrenzing van de periode waarin een persoon geboren moet zijn noodzakelijk is. Bijvoorbeeld: Jan Gerritsen liet op 25.1.1745 een kind dopen. Van deze Jan is verder niets bekend. We kunnen, ja moeten, dan vaststellen dat zijn geboorte lag tussen 1680 en 1725. Dat is geen absolute zekerheid, maar die heeft men in de historie zelden. Zijn vrouw zal geboren zijn tusse 1700 en 1730, dat is zekerder dan de begrenzing van de man, immers moederschap voor het 15e en na het 45e jaar is zeer zeldzaam. Het afgrenzen van de geboorteperiode waarin Gerrit, Jans vader, geboren moet zijn is al veel speculatiever. Ik neem aan dat een grootvader niet meer dan 105 jaar ouder is dan een kleinkind en niet minder dan 45 jaar. Ik maakte daarvoor het volgende tabelletje:

We gaan uit van een bekende geboortedatum.

De vader is geboren 65-20 jaar eerder

De moeder 45-15 " "

Vaders vader 105-45 " "

Vaders moeder 85-40 " "

Moeders vader 85-40 " "

Moeders moeder 75-35 " "

Overgrootouders 120-60 " "

Voor verdere voorouders stel ik de volgende berekening voor: 30,5 maal het aantal generaties \pm 20 jaar vóór de bekende geboortedatum.

Is dit een bruikbare formule? Ik vind dat dat zo is als

hij niet meer dan 5% fouten geeft. U zou me een groot plezier doen als u de formule eens wilt toepassen op uw kwartierstaat en me wilt melden hoe groot het percentage fouten is.

Een bekende geboortedatum wordt uiteraard normaal vermeld. Indien slechts het geboortjaar bekend is wordt bv ná 1733, vóór 1734 ingevoerd. Bij het zoeken naar een persoon wordt slechts gezocht in de periode waarin hij geboren moet zijn.

Een andere belangrijke onderscheidingsmogelijkheid is de plaats van geboorte of overlijden. Voor Twente heb ik daarom een code gemaakt waarbij een indeling is gemaakt naar richterampten, daarbinnen naar marken en buurschappen. Bijvoorbeeld richterambt Enschede: T5, Stad Enschede: T50, Marke Usselo: T55, Buurschap Broekheurne: T554. Op die wijze kan men, of beter kan de computer, aan de codecijfers zien hoe naburig de geboorteplaatsen of de boerderijen waarop men boerde waren. Let wel, deze aanduiding is gebaseerd op de toestand vóór 1795, voor vermeldingen daarna komt men wel eens voor problemen te staan, maar die zijn voor dit project minder belangrijk.

Het zal duidelijk zijn dat het invoeren van een persoon volgens bovenstaande en andere regels niet zo bar eenvoudig is. Er is haast geen genealoog die een behoorlijke begrenzing van de geboorteperiode maakt. Zie maar verreweg de meeste kwartierstaten. Die eindigen met een groot aantal personen waarvan slechts de naam gegeven wordt. Of die in de 14e of 18e eeuw geboren werden moet de lezer zelf maar uitmaken. Ik wil daarom voorstellen dat onze Twentse kwartierstaten in het vervolg in dit opzicht beter zijn dan de meeste andere. Voor mij is dit een enorme tijdsbesparing bij het invoeren in de machine. Het bestand zal sneller groeien, waarvan het genealogisch onderzoek in Twente steeds meer vruchten kan plukken.

In concreto: vermeld van ieder persoon zo nauwkeurig mogelijk de grenzen van de periode waarin hij of zij geboren moet zijn en vermeld steeds in welk buurschap in welke marke de geboorte moet hebben plaatsgevonden.

Henk Zorn.

Het geslacht WARNAARS of WERNERS

Omstreeks 1920 verscheen een boek met bovengenoemde titel, geschreven door de heer J.H. Warnaars, gedrukt in slechts 50 exemplaren. Zo omstreeks 1973 heb ik in totaal 3 exemplaren van dit boek gezien, n.l. in het Centraal Bureau voor Genealogie, het Rijksarchief in Zwolle en in de studiezaal van de Openbare Bibliotheek in Almelo. Bij navragen op 10 oktober j.l. bleek dit boek in Almelo spoorloos. Vermoedelijk al geruime tijd geleden "geleend". Gelukkig heb ik destijds van de tekst fotocopieën laten maken. Omdat ik zeker weet dat er alleen al van het echtpaar Knoop-Warners momenteel reeds enkele honderden nakomelingen zijn, volgen hieronder, in modernere vorm, de genealogische gegevens van dit geslacht, overgenomen uit het boek, met als enige toevoeging de vermelding van de namen der kinderen van het echtpaar Knoop-Warnaars. Bij enkele personen heb ik in het verleden al een foutieve afstammingslijst gezien, vermoedelijk veroorzaakt door niet goed lezen van de inhoud als gevolg van de soms echt moeilijke zinsbouw en layout. Ik hoop met deze inzending velen een genoegen te doen.

J.C. Goudswaard.

Genealogie Jan Werners

I (14880) Jan Werners, * ca 1574, woonde in Ootmarsum.

Tr. met (14881) Aleyt NN.

Kinderen:

1. (15274) Jan Werners, * na 1585, vóór 1612, + vóór 28.7.1668.

Zie IIa.

2. (15280) Werner Werners, * ca 1620, + Ootmarsum ca 1663. Zie IIb.

3. (15285) Swenne Werners, * na 1590, vóór 1650, + na 1.5.1672.

Tr. met Henrick ten Bokum, + na 28.7.1668, vóór 1.5.1672.

4. (14878) Willem Werners, * na 1590, + vóór 4.12.1652. Zie IIc.

5. (15286) Hermen Werners, * na 1590, + na 1676, vóór 1679. Zie IID.

IIa (15274) Jan Werners, * na 1585, vóór 1610, + vóór 28.7.1668.

Tr. met Gese Nysinck, * Rheine ca 1600, + ca 1627.

Tr. 2e met Lotgert Gerritsz, * na 1590, vóór 1620, + na 28.7.1668.

Kinderen:

1. (15279) Mechtelt Werners, * nà 1627, vóór 1669.

IIb (15280) Werner Werners, * ca 1620, + Ootmarsum ca 1663.

Ceurnoot, burgemeester.

Tr. met Geertruit Crull, + nà 16.6.1689.

Kinderen:

1. (15283) Aleyt Werners, * nà 1630, vóór 1647, + Ootmarsum nà 20.5.1693.

Tr. vóór 17.11.1662 met Henrick Huisken, advokaat, secretaris.

Tr. 2e Ootmarsum 8.1.1668 met (15276) Gerhard of Gerrit Potken, wachtmeester, + vóór 1689, zn van Gerrit Potken.

2. (15290) Jan Hendrik Werners, * nà 1620, vóór 1650, + na 6.9.1709. Chirurgijn te Almelo/Ootmarsum.

Tr. Helle Arents.

Tr. 2e Ootmarsum 19.4.1668 met Aleyda Kremer, alias Cremers.

Tr. 3e Ootmarsum 1.8.1680 met Anna van der Marck.

3. (15296) Joan Werners, * nà 1635, + nà 1684. Zie IIIa.

IIc (14878) Willem Werners, * nà 1580, vóór 1625, + vóór 4.12.1652.

Licentmeester te Ootmarsum.

Tr. Fenna Tydeman, + nà 12.6.1654.

Kinderen:

1. (15303) Anna Werners, + nà 16.5.1717,

Tr. met Dirk Tydeman, chirurgijn, + Deventer 3.1661.

Tr. 2e Deventer 19.10.1661 met Hendrik Stuurman.

Uit het eerste huwelijk werd geboren (15307) Catharina. Zij trouwde met Johannes Staverman, burgemeester en cameraar.

2. (14876) Johan Werners, * nà 1620, vóór 1650. Zie IIIb.

3. (15305) Catharina Werners, * nà 1620.

Tr. Ootmarsum 13.6.1666 met Jan Janzoon Palthe, lidmaat 1657; burgemeester te Ootmarsum.

Zij hadden een dochter (15317) Aleyda Palthe.

IIId (15286) Hermen Werners, rotmeester in 1666, + nà 1676, vóór 1679.

Tr. met Geesken NN, + nà 1684.

Kinderen:

1. (15289) Aleyt Werners, + tussen 6.6.1666 en 10.12.1666,

Tr. met Willem Luickens, alias Luicassen.

2. (4455) Gebbe Werners,

Tr. met Peter ter Horst.

3. (15308) Albert Werners.

4. (15309) Geesken Werners.

Zoon van Werner (IIb):

IIIa (15296) Joan Werners, lakenkooper/burgemeester, + vóór 1684,
Tr. met Anna van Ringen, + nà 5.5.1702, dr van Rotger van Ringen
en Hendrikje Berentz.

Kinderen:

1. (15278) Rotger Werners, assessor in 1685, + vóór 5.5.1702.
2. (15298) Joan Henrick Werners, * nà 1625, vóór 1671. Zie IVa.
3. (15310) Joost Werners, * nà 1643, vóór 1676. Zie IVb.
4. (15319) Geertruit Werners, + vóór 17.7.1725,
Tr. Ootmarsum 15.4.1703 met Gerrit Noordendorp, gemeensman van
Ootmarsum 1703, + vóór 17.7.1725.
5. (15320) Werner Werners, Zie IVc.
6. (15323) Hendrina of Hendrika Werners,
Tr. Denekamp 5.1.1696 Arend ter Maet, zn van Hendrik ter Maet.
7. (15325) Aleida Werners, + nà 1725.
8. (15327) Helena Werners, + nà 1725.
9. (15292) Joan Werners, gemeensman van Ootmarsum, + vóór 5.7.1723.

Zoon van Willem (IIc):

IIIb (14876) Johan Werners, * nà 1600, vóór 1635, + vóór 16.1.1654,
Tr. Ootmarsum ca 1650 met Anna ten Maetcate, * nà 1600, vóór 1640,
+ vóór 28.3.1699. Zij testeert 31.10.1693.

Kinderen:

1. (15330) Joan Werners, * nà 1629, vóór 1663. Zie IVd.
2. (14874) Hendrik Werners, * nà 1627 vóór 1656 Zie IVe.

Zoons van Joan (IIIa):

IVa (15298) Joan Henrick Werners, * nà 1625, vóór 1671, + vóór 1697.
Vooght te Ootmarsum,
Tr. Ootmarsum 8.2.1686 met Aleid Albrinck, * nà 1645, vóór 1671,
+ nà 1697, dr van Otto Albrinck.

Kinderen:

1. Janna Lisabeth Werners, ged. Ootmarsum 6.6.1686, + ca 1687.
2. Janna Lisabeth Werners, ged. Ootmarsum 4.12.1687, + vóór 5.1702
3. (15294) Otto Werners, ged. Ootmarsum 26.9.1690, + vóór 5.5.1702.

IVb (15310) Joost Werners, * nà 1643, vóór 1675, + vóór 5.7.1723.
Stadtdienaar van Ootmarsum,
Tr. Ootmarsum 19.3.1690 met Joanna Westenberg, * nà 1663, vóór
1675, dr van Jorrien Westenberg en Margaretha ten Winckel.

Kinderen:

1. (15314) Jan Henrick Werners, ged. Ootmarsum 12.8.1691.
2. (15329) Anna Margaretha Werners, ged. Ootmarsum 19.11.1693.
3. (15333) Jurriane Werners, ged. Ootmarsum 28.4.1695.
4. (15332) Derck Werners, ged. Ootmarsum 10.3.1696, testeert Zwolle 14.10.1750.
5. (15335) Hendrina Werners, ged. Ootmarsum 8.2.1699, + nà 14.10.1750.
Tr.(1) Denekamp 12.9.1723 met Tijmen van Tijnl, van Deventer,
Tr.(2) met Jan Jacobs, + nà 14.10.1750.
6. (15338) Rutger Werners, ged. Ootmarsum 25.5.1701.
7. (15337) Fenna Geertruyt Werners, ged. Ootmarsum 11.7.1703.
8. (15340) Jan Arent Werners, ged. Ootmarsum 7.12.1704.
9. (15343) Johanna Gesina Werners, ged. Ootmarsum 24.1.1706, + nà 14.10.1750,
Tr. met Hendrik van den Bos, Mr. schoenmaker te Zwolle.
10. (15339) Geesken Werners, ged. Ootmarsum 4.3.1708.

- IVc (15320) Werner Werners, * nà 1637, vóór 1674 , + nà 1708, vóór 5.7.1723. Cournoot, secretaris.
Ondertr./Tr. Ootmarsum/Denekamp 13.10.1689 met Anna Maria van Ledden, * nà 1657, vóór 1674, dr van Harmen van Ledden.

Kinderen:

1. (15316) Johannes Werners, ged. Ootmarsum 4.5.1690.
2. Harmannus Werners, ged. Ootmarsum 17.2.1692, + vóór 1698.
3. (15344) Hermannus Werners, ged. Ootmarsum 20.11.1698.
4. (15346) Rotger Werners, ged. Ootmarsum 9.8.1702.

- IVd (15330) Joan Werners, * nà 1629, vóór 1663, + vóór 16.12.1709.,
Tr. 10.11.1678 met Fenna Eilers, * nà 1649, vóór 1663, + nà 16.12.1709.

Kinderen:

1. (15326) Jan Werners, ged. Ootmarsum 2.11.1679.
2. (15328) Henrick Jan Werners, ged. Ootmarsum 30.10.1681.
3. (15348) Henrick Werners, ged. Ootmarsum 25.3.1683.
4. (15350) Harmen Werners, ged. Ootmarsum 6.1.1685.
5. (15352) Harmannus Werners, ged. Ootmarsum 12.2.1688.
6. (15347) Margrete Werners, ged. Ootmarsum 31.1.1692.
7. (15354) Jan Derck Werners, ged. Ootmarsum 15.7.1694.

IVe (14874) Hendrik Werners, * nà 1627, vóór 1656, + na 29.12.1708.
Tr. Ootmarsum 2.7.1671 met Aleyt Wychmink, * nà 1647, vóór 1656,
+ vóór 29.12.1708, dr van Lambert Wychmink.

Kinderen:

1. (14873) Joanna Werners, * nà 1670, vóór 1688.
Tr.(1) Christiaan van Rijsdorp, + vóór 1705.,
Tr.(2) Ootmarsum 16.2.1705 Peter Janszoon Warners, + vóór 1740.
2. (15357) Anna Gesina Werners, ged. Ootmarsum 25.7.1677,
Tr. Ootmarsum 30.10.1701 met Derck Oosterlinck.
3. (15358) Lambertus Werners, ged. Ootmarsum 30.5.1680, + vóór 1685.
4. (15355) Aleida Werners, ged. Ootmarsum 3.7.1681.
5. Lambert Jan Werners, ged. Ootmarsum 4.11.1683, + vóór 1688.
6. (15363) Maria Werners, ged. Ootmarsum 22.3.1685.
Tr. Ootmarsum 13.11.1712 met Harmen Smit, van Ahuijs.
7. (15364) Lambert Jan Werners, ged. Ootmarsum 21.3.1688.
8. (15359) Judith Werners, ged. Ootmarsum 6.1.1692, + vóór 1697.

Het gezin van Peter Jansz. Werners.

I (14872) Peter Janszoon Warners, * nà 1650, vóór 1690.
Tr. Ootmarsum 16.2.1705 met (14873, zie boven) Joanna Werners,
weduwe van (15368) Christiaan van Rijsdorp.

Kinderen:

1. (15361) Aleida Warners, ged. Ootmarsum 26.10.1710, + vóór 1715.
2. (14865) Hendrica Warners, ged. Ootmarsum 9.7.1713,
Tr. Almelo 1.6.1740 met Berent Knoop, zn van Albert Knoop en
Janna NN.
Zij hadden ten minste twee kinderen: Pieterrella en Antonij.
3. (15367) Aleyda Warners, ged. Ootmarsum 18.10.1716.
Tr. Almelo 29.5.1740 met Gerrit Camerlingh, * Almelo, zn van
Jan Camerlingh.

Over notaties

De belangrijkste publicatie over het bewerken van genealogische publicaties is zeker die van O. Schutte. Die is, via het C.B. voor Genealogie nog steeds verkrijgbaar. Gens Nostra, Nederlands Patriciaat en vele andere publicaties volgen die regels. Bovenstaande "Genealogie Warnars" voldoet ook aan die "voorschriften".

Echter, in overleg met de heer Goudswaard, heb ik enkele andere "voorschriften" toegepast.

Ik bedoel nu niet de persoonsnummers, die ten doel hebben de betrokken personen makkelijker terug te vinden in het Twente-bestand.

Wel echter de volgende:

1. Maak binnen elke generatie tussenkopjes: Zoon(s) van:..
2. Plaats de verwijzing Zie: geheel rechts tegen de kantlijn.
3. Indien er verwezen wordt, vermeld dan toch geboorte- en sterfdatum.

(Deze regels maken het opwaarts en neerwaarts volgen van de generaties veel gemakkelijker.

Ter verbetering van de leesbaarheid wordt bovendien de aanduiding Tr. (voor een huwelijk) steeds vooraan, op een nieuwe regel geplaatst. De persoonsgegevens van de echtgenote of echtgenoot worden enkele spaces naar rechts geplaatst.

Verder heb ik een grote hekel aan die "deftige" termen als "uit dit huwelijk" en "volgt". Zij schaden de doelmatigheid van de notatie echter niet.

Verslagen

Voordracht door P.A. Christiaans
Zaterdag 13 oktober 1990

("Genealogisch onderzoek in de voormalige Nederlandse koloniën".

Op onze vraag of de heer Christiaans een resume van zijn hoogst interessante lezing ter beschikking had, verwees hij naar een artikel dat in de Stichtse Heraut, het afdelingsblad van de afdeling Utrecht van de NGV verscheen. Het werd geschreven door mevrouw Prangsmas-Hajenius. Wij nemen het hier in zijn geheel over.

"De spreker beperkte zich in zijn lezing tot het tijdvak van de Burgerlijke Stand van Nederlands Indië. Aan-

gezien de betr. registers zich in Indonesië bevinden, moet men zich in Nederland behelpen met secundaire bronnen. Gelukkig zijn deze in ruime mate voorhanden, te weten:

-de regeringsalmanakken (1814-1923), welke niet alleen namen van regeringsleden, handelshuizen, rederijen e.d. bevatten, maar ook inwonerslijsten van alle residenties van Ned. Indië. N.B. Vrouwen en kinderen beneden de 16-17 jaar worden niet vermeld! Deze almanakken zijn door het CBG geficheerd en op naam geïndexeerd (zo'n 800 000 fiches!).

-aangezien 60% van de in Ned. Indië verblijvende Nederlanders ambtenaar was (civiel of militair), vormen de civiele en militaire stamboeken, evenals de conductestaten van ambtenaren ook belangrijke bronnen voor onderzoek (te raadplegen in het CBG).

-ook de pensioenregisters van ambtenaren leveren veel gegevens; zij berusten bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds, maar door bemiddeling van het CBG (schriftelijk, à raison van f 12,50 per aanvraag met met een minimum van f 25,-) kunt u er informatie uit opvragen. Eenzelfde bedrag geldt overigens voor het aanvragen van duplicaten van paspoorten uit de periode van de soevereiniteitsoverdracht.

-oefende men een z.g. vrij beroep uit (de overige 40%), dan diende men tot in 1860-1870 toestemming te hebben om zich in Ned. Indië te vestigen. De vestigingslijsten werden gepubliceerd in de Javasche Courant, evenals de namen van de twee benodigde borgen. Ook deze lijsten zijn geficheerd.

-tenslotte zijn er nog Kleijjan's adresboek (1902-1941) en de telefoon boeken van Batavia vanaf 1910. Bovendien beschikt het CBG over een collectie Indische advertenties.

-een must voor onderzoek naar Indische families zijn de parentelen van Van Riemsdijk, Van Riebeek en De Ruiter (CBG).

-tenslotte maakte de heer Christiaans ons nog opmerkzaam op het tijdschrift "De Indische Navorscher" (1934-1941) en de voortzetting hiervan (1989-heden), welke wordt uitgegeven door de in 1989 opgerichte Indische

Genealogische Vereniging (secr.: Volendamlaan 1030 2547
CS 's-Gravenhage).

A.M.L. Prangsmā-Hajenius."

Voordracht door Ds. R. Hofman.
Zaterdag 10 november te Enschede.

"Die moeilijke doopsgezinden!"

Spreker vertelt over zijn grote ervaring met het zoeken van zijn Doopsgezinde voorouders.

Te raadplegen werken indien men onderzoek doet naar Doopsgezinde families:

The Mennonite Encyclopedia, 4 delen, Scottdale 1955-1959
Mennonitisches Lexicon, 4 delen, Frankfurt/Karlsruhe 1913-1967

S. Blaupot ten Cate, Geschiedenis der Doopsgezinden in Friesland, 1839

Idem in Groningen, Overijssel en O.-Friesland, 1842

Idem in Holland, Zeeland, Utrecht en Gelderland, 1847

Doopsgezinde Bijdragen, Jaarlijkse uitgave van 1861-1919

Doopsgezind Jaarboekje, vanaf 1902

Mennonitische Geschichtsblätter, Jaarlijkse uitgave vanaf 1936.

J.G. de Hoop Scheffer, Inventaris der archiefstukken berustende bij de Verenigde Doopsgezinde Gemeente te Amsterdam 1883/84

Jean Séguy, Les Assemblées anabaptistes Mennonites de France.

Ernst Müller, Geschichte der Bernischen Täufer, 1895

Delbert Gratz, Bernese Anabaptists, Goshen Indiana 1953

J. Huizinga, Stamboek of geslachtsregister der nakomelingen van Samuel Peter (Meihuizen) en Barbara Frij, 1890

H. Leutscher, Genealogie Leutscher, 1985

J.G. Boon, Dirck en Marij, 450 jaar Molenaars, Doopsgezinden, Wormerveerders, 1984..

Jaarverslag 1990.

1. Ledenstand

Aantal leden per 1.1.1990: 231
per 31.12.1990: 240

2. Bestuurssamenstelling.

Het afdelingsbestuur was per 1.1.1990 als volgt samengesteld:

H.C. Zorn, voorzitter
G.J. ten Hoeve, secretaris
H.G. Frowijn, pennemeester
G.A. Hamel

Tijdens de jaarvergadering te Enschede op 28 februari 1990 werden de heren Frowijn en Hamel, volgens rooster aftredend, in hun bestuursfuncties herkozen.

Tot afgevaardigde en plv. afgevaardigde voor de algemene vergadering werden Ten Hoeve en Zorn gekozen.

3. Bijeenkomsten

- 13.1 Lezing van de heer ir. R.A.J. Dix uit Zevenaar.
"De inrichting van het familiearchief" 34 aanwezigen.
- 10.2 Voordracht met dia's door de heer W. Ahlers:
"Willem Vleertman, postmeester van diverse staatshoofden in de 17e eeuw". 23 aanwezigen.
- 28.2 Jaarvergadering, aansluitend gegevensuitwisseling. 26 aanw.
- 10.3 Lezing door de heer J.H.R. Wiefker uit Enschede.
"Het familieboekje van Franciscus Davina 1718-1763". 27 aanw.
- 21.4 Contactmiddag in samenwerking met de afd. West-Overijssel te Nijverdal.
- 8.9 Lezing door mevrouw H.M. Aben-Nederpeld.
"Genealogisch onderzoek in Duitsland". 27 aanwezigen.
- 13.10 Lezing door de heer P.A. Christiaans:
"Genealogisch onderzoek in de voormalige Nederlandse Kolonien". 17 aanwezigen.
- 10.11 Lezing door de heer Ds R. Hofman.
"Die moeilijke Doopsgezinden". 30 aanwezigen.

4. Vergaderingen van het afdelingsbestuur.

Het afdelingsbestuur kwam 4 maal in vergadering bijeen en wel op 29.1, 12.3, 20.9 en 27.11.1990.

5. Mededelingenblad.

"Twente Genealogisch" verscheen elk kwartaal met een totaal van 80 bladzijden en in een oplage van 350 exemplaren.

Er werden 33 (merendeels korte)kwartierstaten (vorig jaar 17) gepubliceerd.

Voor het uit te geven "Register op de jaargangen 1985 tot en met 1990" toonden de leden weinig belangstelling.

Het aantal abonnees (leden van de NGV, doch niet van de afdeling Twente) is 33.

6. Overige activiteiten.

Het bestuur bereidde, ter afsluiting van het seizoen, een excursie naar Vreden voor. Twee lokale historici zouden daar een inleiding houden. Door gebrek aan belangstelling moest deze activiteit geannuleerd worden.

Aldus vastgesteld in de afdelingsvergadering van 6.2.1990.

De voorzitter:

De secretaris:

Bestuurs Mededelingen

Het is het noodlot. Plaatsen die wij uitkiezen voor onze bijeenkomsten zijn tot moeilijkheden veroordeeld. De PABO moest naar Enschede verhuizen. Avion en het Volksparkrestaurant gingen failliet...Tot overmaat van ramp werden de kaarten waarmee wij u over de afgelasting van de bijeenkomst op 12 december informeerden slordig bezorgd. Twee van onze leden stonden in het donkere Volkspark voor een gesloten deur. Natuurlijk maakten wij onze excuses, maar zij hadden een verloren avond!

Afdelingsledenvergadering 1991

Hierbij nodigen wij u uit voor de jaarlijkse afdelingsledenvergadering op Woensdag 6 februari in het Parkhotel te Enschede. Aanvang 20.00 uur.

Namens het afdelingsbestuur:

H.C. Zorn, Voorzitter.

AGENDA

1. Opening en mededelingen.
2. Ingekomen stukken.
3. Verslag van de afdelingsledenvergadering van woensdag 28 februari 1990, waarvan het concept is afgedrukt in TG 1990 no.2.
4. Jaarverslag 1990, afgedrukt in TG 1991 no.1.
5. Financieel verslag 1990.
6. Begroting 1991.
7. Verslag van de "Gecombineerde Vergadering" van 26 januari 1991.
8. Bestuursverkiezing.
Het bestuur prijst zich gelukkig een zeer capabele candidaat voor de nog steeds bestaande vacature Scholten gevonden te hebben. De heer G.J.L. Wiegerink uit Hengelo heeft zich bereid verklaard de candidatuur te aanvaarden. Aftredend volgens rooster is de heer H.C. Zorn, die zich herkiesbaar stelt. Tegencandidaten kunnen worden gesteld door ten minste vijf leden, uiterlijk een week voor de vergadering, schriftelijk en ondertekend, aan de afdelings secretaris.
9. Verkiezing van een afgevaardigde en plaatsvervangend afgevaardigde voor de landelijke ledenvergadering. (Het bestuur stelt voor de heren Ten Hoeve en Zorn opnieuw te benoemen als afgevaardigde en plaatsvervangend afgevaardigde.
10. Rondvraag.
11. Sluiting.

Index op zes jaargangen TG

De beloofde index op familienamen, voorkomend in historisch verband, is nog niet gereed. Slechts weinig leden toonden interesse, zodat de oplage beperkt zal zijn..

Agenda

Zaterdag 12 januari 14.00 uur. Parkhotel, Hengelosestraat
200 Enschede.

Lezing door de heer A.J. Mensema van het Rijksarchief in
Overijssel.

Het onderwerp zal, na de drie "algemene" onderwerpen in
het najaar, Twents zijn. De door ons in het vorige nummer
van TG gesuggereerde titel is door de heer Mensema goed-
gekeurd en is dus: "Bestuursorganen in Twente in de 17e en
18e eeuw". Een ieder die genealogisch onderzoek doet in
Twente komt personen tegen die bv gemeensman of stadsdie-
naar waren of andere functies bekleedden waarvan we de in-
houd niet of maar gedeeltelijk kenden. We hopen na deze
lezing meer te weten.

Woensdag 6 februari 20.00 uur. Parkhotel, Enschede.

Afdelingsledenvergadering. Zie bestuursmededelingen.

Na afloop van de vergadering algemene discussie en infor-
matie-uitwisseling, mede omdat de contact-avond van 12 de-
cember in het water gevallen is.

Zaterdag 9 maart 14.00 uur. Parkhotel.

Lezing door H.C. Zorn: "Kaarten voor historisch onderzoek".
Kaarten kunnen ons helpen ons een beeld te vormen van "de
Wereld van toen". Wat voor kaarten uit de verschillende
perioden zijn er? Van welke delen van het land? Veel
kaartfragmenten zullen op het scherm te zien zijn.

Zaterdag 13 april 14.00 uur Parkhotel.

Lezing door drs. J. Kroes: "Wat vindt u zoal in het
Centraal Bureau voor Genealogie?". De heer Kroes is onder-
directeur van dat Bureau, belast met het beheer der ver-
zamelingen.

Ledenmutaties

NIEUWE LEDEN

18622	D. van Maurik	Boerrichterstr 4	7451 AL	Holtens
18636	A.W.M. Wissink	Welnahorst 49	7531 GJ	Enschede
18678	F.J. Anbergen	Berkenlaan 11	7611 AL	Aadorp
18680	B. Molthof	Narcisstraat 3	7581 TH	Losser
18702	J.C. Polko	Getfertsingel 112	7513 GD	Enschede
18728	P.W. Brussee	Esstraat 177	7462 EG	Rijssen
18755	N.J. Reinders	Warveveen 15	7933 PJ	Pesse
17440	H.J.M. Wijers	Jan van Heelustr 38	5615 NE	Eindhoven

ADRESWIJZIGINGEN

15244	J.C. de Wit	Dasstr 41	7559 AA	Hengelo
16081	A.S. Masselink	Veldstr 16	7532 ZG	Enschede

BEDANKT HEBBEN:

2351	H. Hennink	Ravellaan 13	2102 ZJ	Heemstede
15376	A.M. Niemer-v.d. Brekel	Huttensmidhoek 15	7546 AX	Enschede
16740	den Butter-Stuut	Burg Knottenbeltln 13	7461 PA	Rijssen
16980	G.J.C. van Rijn	Grotestraat 89	7651 GH	Tubbergen

Het volgende nummer zal begin april 1991 verschijnen.
Kopij indienen vóór 15 maart 1991, s.v.p.

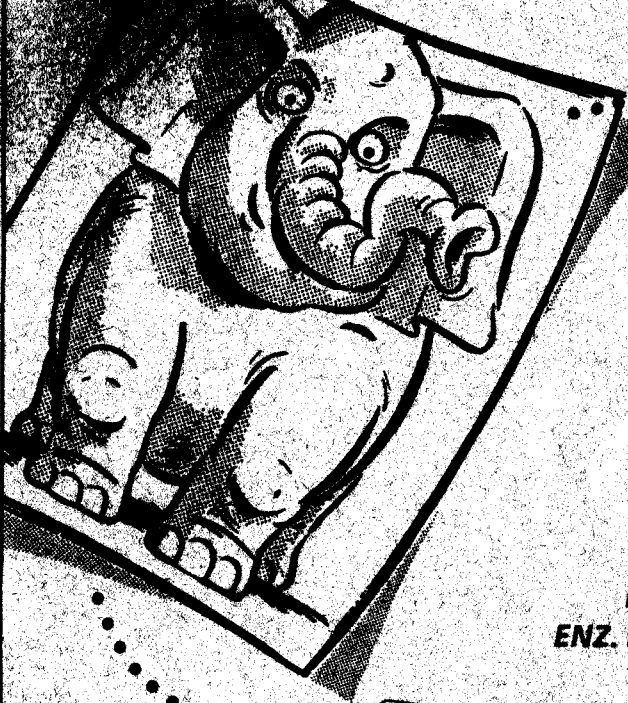
Aan dit nummer werkten mee:

J.C. Goudswaard,	De Vogelweide 6	7609 AA	Almelo	05490-10844
W. Kooiman,	Saffierstr 11	7548 CC	Enschede	05428-2371
H.G. Zorn,	Wagnerlaan 13	7522 KH	Enschede	053-351088

De redactie is niet verantwoordelijk voor de ondertekende stukken,
afgezien van tikfouten.

Adres van Redactie en Afd. secretaris: G.J. ten Hoeve,
Niermansgang 125 7514 DN Enschede Tel. 053-352514

**WILLEN VAN EEN
EENKENS!** (in full color)

**OOK
VOOR
AL UW:**

**FOLDERS
SCRIPTIES
MAILINGS
MANUALS
KATALOGI
VERSLAGEN
CLUBBLADEN
PERIODIEKEN
PRESENTATIES
ENZ. ENZ. ENZ. ENZ.**

PINKSTERPRINT
COPY - SERVICE

**Hengelosestraat 158, Enschede
Telefoonnr.: 053 - 358987**

NEREDLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING.

Opgericht 1944.

Correspondentieadres: Postbus 976, 1000 AA Amsterdam

Contributie: Voor leden in de E.E.G. landen f 10,-

p.jaar. Alle leden ontvangen het maandblad "Genealogisch"

Bibliotheek, Contactdienst, Biografische Documentatie-

dienst, Knipseldienst en Heraldisch Archief: Adres: Dors-

Dortsmannplein 3a, 1411 RC Naarden. Geopend donderdag

20.00-22.00 uur en zaterdag van 11.00-16.00 uur.

Afdeling Twente van de Nederlandse Genealogische Vereniging.

Opgericht 1984.

De leden van de afdeling ontvangen, naast "Gens Nostra" ook het kwartaalblad "Twente Genealogisch".

Bestuur van de afdeling:

Voorzitter: H.C. Zorn, Wagnerlaan 13 7522 KH Enschede
053-351088

Secretaris: G.J. ten Hoeve, Niermansgang 125 7514 DN
Enschede 053-352514

Penningmeester: H.G. Frowijn, Titus Brandsmastraat 40
7572 CJ Oldenzaal 05410-14005
G.A. Hamel, Mozartlaan 128 7522 HP Enschede
053-352279

G.J.L. Wiegerink, Castorweg 4/B, 7556 MD
Hengelo 074-420538

Abonnementsgeld.

Leden van de afdeling Twente behoeven voor "Twente Genealogisch" geen abonne-mentsgeld te betalen.

Leden van de afdeling zijn leden van de NGV die binnen de grenzen van de afdeling wonen en die niet aan het Hoofdbestuur gemeld hebben tot een andere afdeling te willen behoren.

De grenzen van de afdeling zijn, ruwweg, de Regge in het Westen, de grens met Drente in het Noorden, de grens met Gelderland in het Zuiden.

Eeb ieder kan, waar hij ook woont, kiezen voor een afdeling. Zo telt de afdeling Twente verscheidene leden die in een ander deel van Nederland of in het buitenland wonen. Leden van de NGV die niet tot de afdeling Twente behoren kunnen zich op "Twente Genealogisch" abonneren voor f 10,- per jaar.

Willen zij die wel dienen te betalen hun abonne-mentsgeld voor 1991 voldoen? Gaarne op giro 55822643 t.n.v. penningmeester NGV te Oldenzaal. Verzoeken uw lidmaatschapsnummer van de NGV te vermelden.

Twente Genealogisch

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING
AFDELING TWENTE

JAARGANG VII

APRIL 1991

No.2

(De "echte"

Daar zit je dan als 'n nog niet zo ervaren genealoog. Op zoek naar je voorouders heb je de registers van de burgerlijke stand en de kerkboeken doorgeworsteld. Nu ben je aangeland bij de grote scala van oude folianten, in een voor ons moeilijk leesbaar handschrift. Met een cursus paleografie in je bagage begin je er vol optimisme aan. En dan vind je (vrij vertaald) bijvoorbeeld het volgende:

"In het jaar onzes Heren 1427 ging in de heilige kerken echte Fenne Dieriks dochter op Kamphuis. Wil ze weer uit vier gulden: sterft ze, dan één van haar beste."

Zo verging het mij een aantal jaren geleden. Netjes overgeschreven, maar niet begrepen. Wat betekent hier deze "echte"? Was de betrokken dame in een of andere religieuze orde ingetreden? Waarschijnlijk niet, want er stonden nog veel meer van dit soort notities. Een huwelijk misschien? Maar waarom zouden dan de kosten van de scheiding bij voorbaat vastgelegd worden en wat betekent de bepaling bij het overlijden?

Pas veel later werd me duidelijk dat deze "echte" te maken had met het stelsel van hofhorigheid, dat tot in de vorige eeuw in het oosten van ons land bestond. Dit eeuwenoude systeem regelde de verplichtingen van de bewoners van de boerderijen jegens de eigenaren van de erven. Deze verplichtingen bestonden uit het jaarlijks betalen van een vaste pachtsom in geld of natura en daarnaast een bepaald geldbedrag bij bijzondere gelegenheden, zoals opvaart, erfwinning, versterf en vrijkoop.

Met "de echte" wordt binnen dit stelsel van hofhorigheid bedoeld een groep van bewoners van erven, die onder een bepaalde hoofdhof tot dezelfde klasse binnen het systeem behoren. Er werden vier groepen of standen binnen het hofverband onderscheiden: hofhorigen, hofeigenen, hofvrijen en kamerlingen of keurmedigen. De grootste groep was die der hofeigenen. Voor elke klasse golden aparte regels. Deze regels en wetten zijn eeuwenoud en berusten op mondelinge overlevering van generatie op generatie. Eénmaal per jaar diende iedereen op de hoofdhof te verschijnen om deze regels opnieuw aan te horen. Dan werd ook een hofgericht gehouden waar over meningsverschillen rechtgesproken werd. Pas veel later zijn deze regels op schrift gezet. Voor één van de grootste hoven in Twente, de hof te Ootmarsum, gebeurde dit pas in 1546.

Alle regels komen er op neer, dat niet alleen de grond en het erf, maar ook de bewoners eigendom waren van de goedsheer. Niet dat we van slavernij kunnen spreken, maar men had toch een zekere mate van gebondenheid aan de landeigenaar, die tot uitdrukking kwam bij verschillende bijzondere gebeurtenissen. Zo kon iemand zich niet zomaar uit een "echte" losmaken. Voor deze "vrijkoop moest een bepaald bedrag betaald worden en bovendien moest voor een plaatsvervanger gezorgd worden; een zogenaamde "wederwissel".

De wetten der hofhorigheid regelden ook het gebruiksrecht van de boerderij. Indien de pachtsom correct betaald werd, hoefde men niet bang te zijn dat de pacht opgezegd werd. Ook vererfde de boerderij automatisch op de oudste zoon (of bij ontbreken hiervan op een ander familielid; een dochter of een naaste bloedverwant). Hierdoor moest wel "erfwinning" betaald worden. Daarmee verkreeg men het recht de boerderij te pachten.

Wanneer de bewoner van een erf of zijn vrouw kwam te overlijden had de heer recht op een deel van de erfenis, het zogenaamde "beste" deel. In principe waren dit aanspraken op (de helft van de) onroerende goederen in natura, later werd vaak met geld betaald: het "versterf".

Men mocht niet zonder toestemming van de goedsheer buiten de echte trouwen. Trouwde men binnen de echte, dan was hiervoor geen betaling verschuldigd. Kwam de huwelijkspartner uit een andere echte of was deze vrij, dan moest

hij of zij intreden in de echte en daarvoor moest een bedrag betaald worden, de zogenaamde "opvaart". Was degene die in de echte trad voorheen een vrij persoon, dan mocht voor deze vrijwillige intreding in de echte later een kind benoemd worden dat later vrij zou zijn.

Nu even terug naar bovenstaand voorbeeld. De genoemde (jonge)dame Fenne Dieriks is kennelijk ingetrouwd op het erf Kamphuis. Dit was eigendom van de kerk. Voor een eventuele vrijkoop zou ze vier gulden moeten betalen. Wanneer ze overlijdt heeft de kerk recht op een beste deel, meestal een kledingstuk en/of wat huisraad.

Het is in het bestek van dit artikel niet mogelijk uitgebreid op alle aspecten van de hofhorigheid in te gaan. Ook de verschillen in de rechten van de vier afzonderlijke standen zijn onbesproken gebleven. Uitgebreide beschrijvingen van de hofhorigheid en de hofrechten zijn o.a. te vinden in:

- De Hof Ootmarsum. Een uitgave van de Stichting Heemkunde Ootmarsum.
- Dingeldein, W.H. Het stelsel van horigheid onder het Huis Ootmarsum. Versl. en Meded. 58(1942) van de Ver Overijssels Regt en Geschiedenis.
- Aalbers, P.G. Het einde der horigheid in Twente en Oost-Gelderland 1795-1850. Versl. en Meded.?? VORG .
- Voort, H. Die ausserordentliche Gefälle aus den eigen behörigen Höfen in der Grafschaft Bentheim. Jaarboek Heimatverein Bentheim 1980.

Jan Boerrigter.

De handmerken van de bewoners der Twentse domeinerven uit 1668

Een van de vele dingen die ons bij het stamboomonderzoek kunnen boeien is de confrontatie met een handtekening van één onzer voorouders. Natuurlijk, hoe ouder zo'n handtekening is hoe waardevoller we dat achten.

Helaas hebben we vaak vast te stellen dat het met de schrijfkunst van onze voorouders droevig was gesteld. Vaak ontbreekt b.v. de handtekening van de bruid en/of bruidegom, of van de getuigen onder een huwelijksakte. Dat wordt

dan op een keurige wijze verantwoord door de opmerking dat betrokkene in het schrijven onervaren was, of er werd ronduit gezegd dat men het schrijven niet had geleerd. Vooral bij akten uit de eerste helft van de 19e eeuw komt men dat nog wel eens tegen.

Op zich is dat vreemd omdat enerzijds vaststaat dat reeds vanaf het begin van de 17e eeuw hier in Twente schoolmeesters zijn aangesteld, zowel in de marken als in de steden. Anderzijds zal de noodzaak om de pen te hanteren zeer beperkt zijn geweest. Zeker waar het in het algemeen een bevolking betreft die mobiliteit vreemd was. Het schrijven van brieven naar familie "in den vreemde" zal weinig zijn voorgekomen. In deze zin zal de ervaring in het schrijven inderdaad beperkt zijn geweest. Overigens zou het aardig zijn een vergelijking te kunnen maken tussen de schrijfvaardigheid van de Twentse bevolking uit de 18e eeuw en die uit de eerste helft van de 19e eeuw. Mogelijk is aan te tonen dat de ontwikkeling van de jeugd in de 19e eeuw aanvankelijk minder kans heeft gehad dan die van de 18e eeuw. Dat zou dan toegeschreven kunnen worden aan het feit dat de opkomst van de textielindustrie in de 19e eeuw, de jeugd beperktere mogelijkheden bood dan in de 18e eeuw.

Op een aantal bombazijnweverijen na was in de 18e eeuw huisnijverheid in de textiel de voornaamste productiefactor. Vanuit die situatie lijkt het verklaarbaar dat de jeugd meer kans kreeg een markeschool te bezoeken dan wanneer zij was ingezet bij de industriële productie van de vorige eeuw.

Van de andere kant kunnen we een zekere gemakzucht bij de gemiddelde Twentenaar niet ontkennen, al was dat alleen maar gebaseerd op de wijze waarop we de taal in onze uitspraak "geweld" aan doen. Daarmee doel ik op het bekende "inslikken" van woorddelen.

B.v. Wilderinksjan werd in de uitspraak Wiln'ksjaan, of de naam van het Hasselose erf Engberink werd in de uitspraak Em'k.

In deze zin zouden we ons kunnen voorstellen dat de Twentenaar bij het schrijven zich ook beperkte tot de uiterste noodzaak. Daarbij past de opvatting dat je bij het bekrachtigen van een officieel stuk met het plaatsen van een huis- of handmerk niet allen krachtig, maar vooral kort, toch iets van jezelf toont.

Het zijn juist deze handmerken die aanleiding zijn tot deze gedachtenspelsels. Vooral wanneer je een concentratie van deze tekens tegenkomt die bovendien betrekking hebben op een zeer bepaalde bevolkingsgroep, n.l. de bewoners van de erven die hebben behoord tot de zeven Twentse, vanouds bischoppelijke hoven. Deze merken komen voor op brieven die op 31 augustus 1668 door betrokkenen zijn gericht aan de Gedeputeerde Staten van Overijssel, zijnde de beheerders van deze provinciale bezittingen.

Deze brieven betroffen een protest tegen de in 1662 nieuw vastgestelde vergoedingen die de horigen voor b.v. erfwinning, vrijkoop en andere lasten moesten opbrengen.

Van elke hof werd zo'n brief verstuurd naar de gedeputeerden. Totaal komen op die brieven 116 handmerken voor. Bij voorbaat zij opgemerkt dat dit beslist niet allemaal verschillende handmerken zijn. Toch is de variatie zo groot dat ze de aandacht verdienen. Bovendien is de eenvoud in de verschillen die deze tekens in zich hebben, zodanig dat ze onze bijzondere belangstelling wekken.

In dit verband moeten ook de steenhouwersmerken genoemd worden die aangebracht zijn in de Bentheimer- en Gildehauserzandsteenblokken die in de 15e en 16e eeuw gebruikt zijn bij de bouw van de meeste Twentse kerken. Hun gelijkenis met de handmerken is opvallend.

Dikwijls worden deze hand- en steenhouwersmerken in verband gebracht met de tekens van het oude runenschrift. Dat zijn de oudste overgeleverde Germaanse schrifttekens over welke oorsprong nog geen overeenstemming bestaat. Deze tekens werden vooral in hout en steen gegrift (geritst) en ze zijn toegepast ongeveer vanaf de 1e eeuw na Christus tot in de middeleeuwen. Vooral in de Scandinavische landen zijn veel runenvondsten gedaan, maar ook in Friesland.

Vergelijken we de karakters van de runen met de handmerken dan kunnen we geen andere conclusie trekken dan dat ze wel érg veel overeenkomst vertonen.

Omdat de runen niet alleen klanktekens waren maar bovendien een symbolische betekenis hadden, is het niet onmogelijk dat de gebruikers van de hand- en huismerken zich bewust zijn geweest van hun mystieke betekenis.

J.B. Schildkamp, die Oud Germaanse talen studeerde, maakt in een artikel in de "Twentse Post" uit 1973 melding van het feit dat de runenritsers zelf geloofden in de godde-

lijke afkomst van de runen. Dat de handmerken werkelijk uit het runenschrift voortkwamen zal wel nooit bewezen kunnen worden.

In verscheidene gevallen is het aantoonbaar dat een bepaald persoon steeds hetzelfde hand- of huiskerk gebruikte. Zelfs opvolgende generaties van dezelfde familie maakten gebruik van hetzelfde teken. Vast staat echter ook dat dit laatste zeker geen algemeen gebruik was.

Alvorens een overzicht te geven van de gevonden handmerken is het misschien aardig eerst de gereconstrueerde runetekens weer te geven. Zoals onze lettertekens worden samengevat in het woord "alfabet", zo is de runenreeks "futhark" genoemd. Dat woord is gevormd door de klankwaarde van de eerste zes van de totaal 24 runen. Deze tekens kunnen worden ingedeeld in 3 groepen en genoemd naar 3 Noordse goden, Freia, Hagel en Tiwas.

De acht runen van Freia

Ʒ	Feoh	vee of loon
U	Ur	vroeger of os
Þ	THorn	doorn of reus
Ansuz	ase of god	
Rit	zonnewiel, -wagen	
<	Kaon	toorts, levens- kracht
X	Gifu	zegen, geschenk
Wunna	gelukzaligheid, Wodan	

De acht runen van Hagal

Hagal	heil, gezondheid
Naut	behoefte
	Is ijs
Jer	jaar, oogst
Yr	taxus
Peorth	omheinde weide
Aquizi	stenen bijl
sig	zon, winnen

De acht runen van Tiwas

↑	tiw	de god Tiwas	lagu	meer, levens- water
Birca	berk, ijsberg	ing	familie, nakome- lingen	

M	eh, eoh	paard, strijdros	⊗	odal	geboorteland,
					bezit
M	man	mensheid, wereld	⊗	dag	dag

Deze interpretatie van de oude magische karakters is afkomstig uit een boekje van David en Julia Line. Zij wagen het zelfs om in spelvorm toekomstvoorspellingen te doen aan de hand van runen.

Alhoewel de karakters van de runen redelijk gereconstrueerd zijn, schijnt de overlevering er echter geen eenduidige namen aan te geven.

(De hiervoor genoemde 24 runen worden de runen van de oude futhark genoemd, d.w.z. deze zouden gebruikt zijn tot ± 750. De latere runenreeks uit Noord Europa moet zijn verkort tot 16 karakters. Dat heeft kennelijk te maken met een verandering in Klankvorm. Ook namen veranderen in die tijd zeer sterk. Dat is duidelijk vast te stellen in de goederenlijst van het stift Werden aan de Ruhr dat veel Twentse erven in bezit heeft gehad.

Bovendien zouden er in latere tijd nevenvormen van de runen zijn ontstaan die op een zekere ontwikkeling duiden.

Nu dan de overzichten van de handmerken uit 1668 per hof weergegeven.

De merken van de meiers van de hof Ootmarsum.

De merken van de hofeigenhorigen:

⚡	Jan Wigbelink	⊥	Herman Poppinck
⚡	Jan Bunck	⊥	Jan Boddinck
⊥	Willem Wissinck	⊥	Henderick Bronninckhuis
⊥	Herman Stegginck	⊥	Herman Eppinck
⊥	Egbert Egberinck	⊥	Jan Rengerinck
⊥	Jan Kucks	⊥	Evert Lammerinck
⊥	Henderick Wijghminck	⊥	Herman Elferinck

⌋ Berent Eppinck

X Berent de Bodde

7 Jan Winckelinck

HW Hinderick Werninck

⌋ Herman de Bodde

⌋ Geert Liphuis

X Egbert de Buirrichter

⌋ Herman Laeman

De merken van de hofvrijen en hofkamerlingen:

⌋ Geerdts Belerdt

⌋ Jan Mensinck

□ Hinderick Kuijpper

⌋ Hinderick Kruijff

⌋ Lambert Haembarch

⌋ Klaes Maetman

X Lambert Becker

⌋ Hinderick Busscher

⌋ Hinderick Grefhofdt

⌋ Koereelfts Jan

⌋ Geert Wijgginck

H Jan Engberts, bezitter
van de veermolle

⌋ Barttelt Hulstkatte

⌋ Jan Schulte tot Mander

⌋ Esse Middesdarp

⌋ Lambert Brinck

X Egbert Smit

⌋ Jan Kuijpper

De merken van de hof Kagelink:

⌋ Jan Giessijnck

⌋ De wed.e van Jan
ten Camphuis

⌋ Gerdt Reimelinck

⌋ Willem Loessinck

⌋ Jan ten Relleker

De merken van de meiers van de hof Oldenzaal:

A Buirrichter

X Beerninck

Lutte

Deurningen

⌋ Aerninck

Lutte

⌋ Freerkinck

Deurningen

♯	Wechman		✕	Stegeman	
∧	Kaevick	Lutte	↑	Oinck	Lemselo
✕	Werger	Lutte	∧	Hilbert	Lemselo
‡	Derck Sijmert	Lutte	✕	Bruininck	Lemselo
∧	Klievick	Berghuizen	✕	Lansinck	Lemselo
∧	Wevelkotten	Berghuizen	✕	Kostrinck	Lemselo
H	Heegehuis	Berghuizen	○	Geerdinck	Gammelke
∧	Holsbecke	Berghuizen	⦿	Escher	Gammelke
‡	Weiman	Berghuizen	∧	Lansinck	Gammelke
A	Gerbert	Lonneker	↑	Hesselinck	Dulder
ψ	Assinck	Lonneker	✕	Weshuis	Dulder
✕	Tijert	Lonneker	✕	Wernsinck	Dulder
∧	Sijvert	Hasselo	○	Hoickman	Dulder
‡	Velthuis	Hasselo	✕	Reimert	Rossum
	Egberinck	Deurningen			Rossum
		Deurningen			

De merken van de meiers van de hof Borne:

⦿	Egbert Hesselinck	∧	Paesgen Wissinck
N	Egbert ten Broil	∧	Koep Wensinck
∧	Yaen Aerckinc	⦿	Henderik ten Woerkeler
⦿	Hinderick ten Wildick	∧	Yaen Selkinc

De merken van de meiers van de hof Delden:

⌘ Jan Sijmerinck

⌒ Jan Immijnck

⊕ Jan Altijnck

⌚ Gerrijt de Bade
Rijssen

⌘ Gerijt Wolderinck
Rectum

⌘ Staaman
Wierden

⌒ Herman Smijnck
Driene

⌒ Lucas Berninck
Driene

De merken van de meiers van de hof Goor:

⌒ Jan Groothengel

⊥ Luttichengell

⊕ Henr. Duischotte

⌒ Harmen Boesen

⌒ Harmen Bartels
hof Rijssen

⌒ Jan Wolberinck

⌘ Lammert ten Poele

⌘ Henr. Mensinck

⌒ Jan Nijhuis

⌘ Jan Dijckinck

⌒ Jan Schult in 't Hof

De merken van de meiers van de hof Weddehoen:

⌘ Albert ter Welberch

⌒ Die Boede tot Markelo

⊕ Albert ter Hachreijse

⌘ Jan ter Koebrugge

⌘ Berent Waeninck

||| Jan Mentinck

⌘ Jan Volkerlinck

⊕ Jan Spenckelijck

⌘ Willem Rijckerinck

⌘ Berent Assinck

⌘ Roleff ten Seldam

Van enkele hoven zijn een aantal meiers in staat hun naam c.q. handtekening onder het betreffende document te plaatsen.

Dat zijn van de hof Goor de meiers:

Jan te Meerman, Gert Gijminck, Jan ter Horst, Jan ten Es-
huijs, Albert Meijijerijnc, Jan Nijsijnc en Jan Loinck.
Van de hof Delden:

Derck Rottijnc, Jan ten Semminckrodt, Jan ten Midesdarp,
en Arent Yostynck.

Van de hof Weddehoen:

Gerrijdt ten Speckreijse en Jan Wernijck.

Van de hof Borne:

Jan Onck, Hijndrick Hols, Jan ter Weelle, Jan ten Mossel,
Benijnc te Senderen, Berent ten Enteler en Lambert Hoeken.

Het is van belang op te merken dat in het bovenstaande
overzicht niet alle tot de betreffende hoven behorende
meiers voorkomen.

In een artikel van J. de Vries in de Driemaandelijke Bla-
den wordt gewag gemaakt van het feit dat de op Urk voorko-
mende handmerken het zelfs hebben uitgehouden tot de ruil-
verkaveling in 1934. Daar waren ze ingebeiteld in paaltjes
in het hooiland die dienden om de scheidingen aan te ge-
ven. Ze schijnen bij de verdeling en hermeting van het
hooiland in 1769 gefixeerd en steeds weer toegepast te
zijn en werden daarom ook wel landmerken genoemd.

In het bij dat artikel gegeven overzicht van 50 merken ko-
men 6 merken voor die ook hierboven afgebeeld zijn.

Zo de handmerken in oude tijden mogelijk een vergelijkbare
betekenis zal hebben gehad als de lakzegels waar de adel
zich van bediende bij het bekrachtigen van akten, daar de-
gradeerde het handmerk in de tijd waar bijna iedereen kon
schrijven, tot een bewijs van analfabetisme.

We zien op het einde van de 18e eeuw het aanvankelijk met
zorg gekozen lijnenspel dan ook verworden tot het simpele
kruisje.

Bronnen:

R.I. Page. Runen. Fibula/Unieboek 1989. ISBN 90 2694 0416

J.B. Schildkamp. Huismerken en runen. Twentse Post 1973
no. 11

D. & J Line. De voorspellende kracht van Runetekens.
Strengholt, Naarden 1985. ISBN 9060106237.

A.A.F. Hoens. Steenhouwersmerken op oude kerken. Jaarboek
Twente 1985.

T. de Vries. Hand- en Landmerken. Driem. Bladen v. Taal en
Volksl. i.h. O. van Nederl.Groningen 1977.

G.J. Welberg.

Genealogisch allerlei 9

Soms is het stellen van vragen eenvoudiger dan het beantwoorden daarvan.

Zo verging het mij in de vorige aflevering van genealogisch allerlei.

Beantwoording van de daar opgeworpen vragen vereist uitvoeriger studie waaraan ik helaas op dit moment niet toe kom, mijn excuses, maar het antwoord zal nog even op zich laten wachten, tenzij er lezer(s)(essen) van TG zijn die het onderwerp ter nadere toelichting willen overnemen, dan gaarne!

Van ons lid K.Muller, Roessingsbleekweg 94, 7522 AJ Enschede, ontving ik een uitvoerige toelichting op de diverse groeperingen, afscheidingen en herenigingen betreffende de oorspronkelijke Gereformeerde Kerken in de Vereenigde Nederlanden, waarvoor hartelijk dank.

Daar het niet mijn bedoeling was zo uitvoerig in detail te treden, verwijs ik u gaarne naar hem voor nadere informatie met de aantekening dat de heer Muller bij de samenvatting van zijn kwartierstaat nogal wat te maken heeft gehad met afgescheiden groeperingen.

MILITAIREN

In dit blad, jaargang 2(1986), nr. 3, blz. 54/55, vestigde ik indertijd uw aandacht op een stukje genealogisch onderzoek naar de militaire loopbaan van uw voorvaders.

Daar mij uit eigen onderzoek bleek dat er inmiddels nogal wat veranderde op dit zoekgebied leek het mij voor u interessant de huidige mogelijkheden opnieuw op een rijtje te zetten.

Militieverklaring

Zoals bekend mag worden verondersteld, is een van de belangrijkste bronnen voor onderzoek naar het militaire verleden de "militieverklaring", te vinden bij de huwelijksbijlagen (alleen in het Rijksarchief in de Provincie!).

Dit document moest worden overgelegd door de bruidegom om aan te tonen dat hij was ingeschreven in het Nationale Militieregister en dat hij was vrijgeloot, afgekeurd of anderszins had voldaan aan zijn militaire verplichtingen. De

verklaring werd afgegeven door de commissaris van de Koningin (de Gouverneur) in de Provincie en door de ambtenaar van de burgerlijke stand met andere bewijsstukken aan de huwelijksakte gehecht.

Voor het opvragen van huwelijksbijlagen 1811-1902 op de studiezaal van het RA is het verplicht dat u naast de namen van bruidegom en bruid beschikt over datum en nummer van de huwelijksakte (let erop dat sommige huwelijksbijlagen reeds op microfilm staan).

Er komen verschillende soorten teksten in de verklaringen voor, zoals b.v.:

"Ingeschreven voor de lichting ..., lotingsnummer ..., hetwelk hem tot den dienst verpligte, hij daar aan voldaan heeft door in dienst te treden bij de 5e Afdeling Nat.Inf. waarbij hij den tijd van vijf jaren heeft gediend en behoorlijk is ontslagen".

Vrijwel dezelfde tekst met daaraan toegevoegd de mededeling "waarbij hij nog in dienst is", gevolgd door een afzonderlijke verklaring van zijn commandant, waarbij die hem "permissie verleent met ... een wettig huwelijk aan te gaan".

"Ingeschreven voor de lichting ..., lotingsnr. ... en dat hij eenen Nummerwisselaar heeft gesteld, die op .. is ingelijfd en nog dienende is".

"Ingeschreven voor de lichting ..., lotingsnr. ... en dat hij vervolgens door den Militie-raad, uit hoofde van broerdienst, van dienst is vrijgesteld".

"Ingeschreven voor de lichting, lotingsnr. ..., en dat hij vervolgens door den militieraad uit hoofde van ligchaamsgebreken van dienst is vrijgesteld".

"Ingeschreven voor de lichting ..., lotingsnr. ..., hetwelk tot heden niet opgeroepen zijnde, hem tot geene dienst heeft verpligt"

U ziet het: een scala van mogelijkheden ontleend aan eigen archief, waaruit blijkt dat het van veel belang is uw onderzoek te starten met het zoeken naar de militieverklaring bij de huwelijksbijlagen, omdat lang niet alle voorvaderen in dienst zijn geweest en u in dat geval een verder onderzoek naar zijn diensttijd achterwege kunt laten.

Een van de aardigste gegevens die de militieverklaring oplevert, is het signalement dat op de kant van de verklaring is opgenomen.

Voorbeeld: Lengte: 1 El, 5 Pl, 9 Dm, 2 St; Aangezigt: ovaal; Voorhoofd: laag; Oogen: blauw; Neus: groot; Mond: klein; Kin: rond; Haar: blond; Wenkbrauwen: id.; Merkbare teekenen: geen; Handtekening: kan niet schrijven.

De lengte wordt aangegeven in El=m, Palm=dm, Duim=cm en Streep=mm.

Militieregisters (Lotingsregisters).

Als uit de verklaring blijkt dat uw voorvader wel in dienst is geweest, maar wordt het regiment niet vermeld - wat in het laatste gedeelte van de 19e eeuw nogal eens voorkomt - dan bestaat de mogelijkheid om het regiment te weten te komen via de militieregisters.

Sedert 1813 werden de dienstplichtigen aangewezen door loting.

Was men ingeloot, dan kon men tegen betaling van een behoorlijk bedrag middels een notariële akte van remplaçantschap een plaatsvervanger (nummerwisselaar) voor zich laten dienen.

Dit systeem werd afgeschaft bij de invoering van de algemene dienstplicht in 1901.

De lotingsregisters van de Nationale Militie, meestal aangeduid als militieregisters, zijn - als ze bewaardgebleven zijn - te vinden in het Rijksarchief in de provinciehoofdstad of het gemeente-archief van de woonplaats van uw voorvader (van te voren informeren waar u moet zijn!).

De lotingsregisters bevatten de volgende gegevens: naam, geboorteplaats en -datum, woonplaats, namen van de ouders, beroep, signalement en indien van toepassing het korps waarbij hij werd ingelijfd.

Benodigde gegevens

Om met enig succes in deze en later te behandelen verzamelingen gegevens te zoeken, dient u minstens te beschikken over de volgende gegevens van uw voorvader:

1. naam, voornaam, geboortejaar, huwelijksdatum, gemeente waar het huwelijk werd gesloten (datum en nummer van de huwelijksakte!)

2. waar en wanneer werd hij ingeschreven voor de militaire dienst (woonplaats; jaar = lichting, zie 3)
3. tot welke lichting behoorde hij (bij zijn geboortejaar ca. 20 jaar optellen)

(wordt vervolgd)

Wim Kooiman.

Reactie

Graag wil ik reageren op het artikel van de heer Goudsward over het geslacht Werners of Warnaars in T.G. van Januari j.l.

Het genoemde boek is volledig, origineel of als fotocopie ter inzage in het Museum voor Heemkunde Almelo, Korte Prinsenstr. 2 te Almelo.

Het boek bevat niet alleen het geslacht Warnaars of Werners te Ootmarsum, maar ook de geslachten te Almelo, Enschede en Oldenzaal. Ook de oorkonden die betrekking hebben op die geslachten zijn in een korte beschrijving vermeld. Daarnaast worden een aantal aangehuwde families met hun familiewapens kort beschreven. Het betreft: Bavink, Blenken, Blijdenstein (De Stoppelaar Blijdenstein), Boekenogen, Borgesius, Ter Brugge, Caldemeyer, Ten Cate (Ten Cate Hoedemaker, Udink ten Cate, Blaupot ten Cate, Naudin ten Cate, Ten Kate), Cremer of Kremer (thans Cramer), Crull of Krull (Hofstede Krull), Ebeling, Egberts, Feith, Floh, Goosens of Gosens, Van Hengelaar, Herderschee, Hoekstra, Holzapffel, Ter Horst, Huisken, De Iongh, (Crene de Iongh), Käyser, Lamberts, Lasonder (Lazonder), Van Ledden, Van Lochem, Ter Meulen, Michgorius, Moll, Nieuwenhuis (Nijenhuis), Nijsinck (Nijsingh), Oedekerk, Van Oldenseel, Palthe (Racer Palthe, Van Wulfften Palthe), Paschen, Potken, Sangster, Schimmelpenninck, Schoenmaker, Staverman, Stork, Straalman, Stroink, Stuyrman, Troost, Tydeman, Waller, Westenberg (Coninck Westenberg, Linclae Westenberg), Willink en Van Wullen.

A.F. de Jongeburcht.

Kwartierstaten

Hierbij dank aan degenen die reageerden op mijn opmerkingen en suggesties inzake notatie en geboortejaarschattingen. Ik hoop in een van de volgende TG's op hun opmerkingen nader in te gaan.

Kwartierstaat Snijders (91-01)

- 1.14929 JANNA SNIJDERS, * Gramsbergen 13.01.1831, + Almelo 24.04.1915.
Tr. Hardenberg 07.11.1857 met JAN HARM TIMMERMAN, * Hardenberg 28.11.1813, + Hardenberg 19.03.1872, zoon van ALBERT TIMMERMAN en GEESJEN SLOTMAN.
- 2.14938 KLAAS SNIEDERS, * Gramsbergen 19.07.1799, + Gramsbergen 20.04.1852 Landbouwer
Tr. Gramsbergen 20.05.1825 met:
- 3.14939 GEERTJEN BELTMAN, * Gramsbergen 15.08.1805.
- 4.14940 HENDRIK HENDRIKS SNIJDERS, * nà 1734, vóór 1779, + Gramsbergen 17.11.1833.
- 5.14941 AALTJEN KOENDERS, * nà 1754, vóór 1784.
- 6.14942 JAN HENDRIK BELTMAN, * Rheeze nà 1777, vóór 1783, + Gramsbergen 09.08.1849.
- 7.14943 JENNIGJEN WELINK, * Rheeze nà 1768, vóór 1774, + Gramsbergen 17.02.1828.
- 8.14944 HENDRIK HENDRIK, * nà 1693, vóór 1739.
- 9.14945 FENNE JANSEN, * nà 1713, vóór 1727.
- 14.14946 ALBERT WELINK, * Hardenberg nà 1703, vóór 1759.
- 15.14947 PENNEGIEN STOETEN * nà 1723, vóór 1759.

J.C. Goudswaard

Kwartierstaat Timmerman(91-02)

- 1.14928 JAN HARM TIMMERMAN, * Hardenberg 28.11.1813, + Hardenberg 19.03.1872 Klompenmaker

Tr. Hardenberg 07.11.1857 met JANNA SNIJDERS, *
Gramsbergen 13.01.1831, + Almelo 24.4.1915, doch-
ter van KLAAS SNIEDERS en GEERTJEN BELTMAN.

- 2.14930 ALBERT TIMMERMAN, alias BRAAKMAN, * Diffelen
23.02.1777, + Hardenberg 09.10.1846.
- 3.14931 GEESJEN SLOTMAN, * nà 1771, vóór 1777, + Harden-
berg 03.03.1822.
- 4.14932 TEUNIS BRAAKMAN, * nà 1739, vóór 1745, + Harden-
berg 09.01.1823.
- 5.14933 AALTJE ARENDS BRAAKMAN, * nà 1759, vóór 1762,
+ vóór 01.01.1823.
- 6.14934 JAN SLOTMAN, * Diffelen nà 1722, vóór 1759, +
vóór 01.01.1822 Landbouwer
- 7.14935 HENDRIKJEN JANSEN, * nà 1729, vóór 1759.
- 8.14936 RUTGER VAN HET ROT, * Ommen nà 1677, vóór 1727.
- 9.14937 HERMINA BRAAKMAN, * nà 1697, vóór 1727.

J.C. Goudswaard

Kwartierstaat Wissink(91-03)

- 1.15458 JAN WILLEM WISSINK, * Markelo 20.03.1823, +
Markelo 04.06.1892 Landbouwer
Tr. Markelo 09.09.1852 met BERENDINA TIJINK, *
Markelo 04.10.1827, + Markelo 27.11.1874, dochter
van HARMANNUS TIJINK en JENNEKEN FLIPSBORG.
2. 7282 JAN HARMEN WISSINK, * Markelo 04.01.1778, +
Markelo 17.03.1846 Landbouwer
Tr. Markelo 25.01.1806 met:
3. 7283 BERENDINA LUBBERS, * nà 1780, vóór 1785, +
Markelo 12.04.1832.
4. 7272 HENDRIK WISSINK, * Markelo 01.11.1752. Landbouwer
Tr. Markelo 22.03.1777 met:
5. 7273 GRIETE HESSELINK, * nà 1755, vóór 1760, + Markelo
31.08.1826.
- 6.15438 JAN LUBBERS, * nà 1715, vóór 1765. Landbouwer

- 7.15439 HARMINA VINKERS, * nà 1723, vóór 1765.
- 8.15440 BEREND HENDRIKSZ POLBERENDS, alias WISSINK, * nà 1687, vóór 1732. Landbouwer
Tr. Markelo 25.03.1752 met:
- 9.15441 WILLEMKEN WISSINK, * Markelo 11.09.1729, + vóór 1804.
- 10.15442 JAN HESSELINK, * nà 1695, vóór 1740. Landbouwer
- 11.15443 HARMIJNE NN, * nà 1713, vóór 1740.
- 18.15444 BEREND GERRITSZ PONGERS, alias WISSINK, * nà 1664, vóór 1709. Landbouwer
- 19.15445 JENNEKEN WISSINK, * Markelo 02.11.1696, + Markelo vóór 1752..
- 38.15446 WILLEM WISSINK, * nà 1633, vóór 1665, + vóór 1713. Landbouwer
Tr. 3e Markelo 08.04.1693 met:
- 39.15447 JENNEKEN EISEMA, * nà 1653, vóór 1675.
- 76.15448 AREND WISSINK, * nà 1590, vóór 1640, + vóór 1693. Landbouwer
- 78.15450 HARMEN EISEMA, * nà 1600, vóór 1660. Landbouwer

J.H. Wissink.

Kwartierstaat Droste(91-04)

- 1.15504 GERARDUS DROSTE, * Ootmarsum 03.08.1821, + Ootmarsum 17.02.1895 Landbouwer
Tr. Ootmarsum 08.02.1849 met MARIA NIELAND, * Oldenzaal 06.10.1821, + Ootmarsum 02.06.1900, dochter van JACOBUS NIJLAND en MARIA KOORSEN.
- 2.15506 GERARDUS DROSTE, * Ootmarsum 16.06.1783, + Ootmarsum 01.02.1851 Landbouwer
Tr. Ootmarsum 01.01.1817 met:
- 3.15507 GEERTUIDIS AKKERHUIS, alias OUDE STEENDIJK, * Rossum 03.03.1789, + Ootmarsum 23.12.1857.
- 4.15508 HENDRIK DROSTE, * Ootmarsum nà 1739, vóór 1740, + Ootmarsum nà 1791, vóór 1792.
Tr. Ootmarsum 09.01.1780 met:

- 5.15509 ALEIDIS STEGGINK, * Ootmarsum nà 1752, vóór 1753, + Ootmarsum 31.01.1820.
- 6.15510 GERARDUS AKKERHUIS, alias OUDE STEENDIJK, * nà 1723, vóór 1770.
- 7.15511 JANNA OUDE MENSINK, alias FROMMINK, * nà 1743, vóór 1774.
- 8.15512 BEREND DROSTE, * nà 1678, vóór 1738.
- 9.15513 ALEIJDA MEBEEKE, * nà 1698, vóór 1743.
- 10.15514 GERRIT STEGGINK, alias STEGGERS, * nà 1700, vóór 1726.
Tr. Ootmarsum 18.09.1746 met:
- 11.15515 JANNA EKERS, alias LANSINK, * nà 1708, vóór 1731.
- 12.15516 GERARDUS OUDE STEENDIJK, * nà 1684, vóór 1744.
- 13.15517 ZWENNE OUDE STEENDIJK, * nà 1700, vóór 1745.

W.G. Boswijk.

Kwartierstaat Bekker(Becker)(91-05)

- 1.15477 MARIA JACOBA BEKKER, * Enschede 18.03.1821, + Enschede 29.03.1882.
Tr. Enschede 30.11.1841 met KARL LUDWIG ECHTER MEIJER, * Havixbeck 19.08.1812, + Enschede 16.04.1899, zoon van JOANNES GERHARDUS ECHTERMEIJER en CLARA HÜLSHORST
- 2.15480 JOANNES BEKKER, * Enschede 07.12.1797. Smid.
Tr. Enschede 27.05.1820 met:
- 3.15481 GERDINA BEKMAN, * Ootmarsum 02.11.1794, + Enschede 17.02.1825.
- 4.15482 ANTHONY BEKKER, * Asbeck nà 1752, vóór 1753, + Enschede 08.03.1808.
- 5.15483 MARIA BRINKHUIS, * Hengelo nà 1758, vóór 1759, + Enschede 10.11.1819.
- 6.15484 JOANNES BEKMAN, * Ootmarsum nà 1744, vóór 1745, + Ootmarsum 30.09.1822. Dagloner
Tr. Ootmarsum 21.05.1786 met:
- 7.15485 GEZINA NIJHUIS, * Ootmarsum 18.07.1749, + Ootmarsum nà 1800 vóór 1801.

- 8.15486 JACOBUS BEKKER, * nà 1687, vóór 1732, + Asbeck
16.03.1763.
- 9.15487 CLARA M.LLERS, * nà 1707, vóór 1737, + Asbeck
10.01.1779.
- 10.15488 JANNES BRINKHUIS, * nà 1693, vóór 1732. Kramer.
Tr. Hengelo 26.03.1752 met:
- 11.15489 GEERTRUID WEUSTINK, * nà 1713, vóór 1737, +
Hengelo nà 1790 vóór 1794.
- 12.15490 GERRIT BEKMAN, * nà 1680, vóór 1725.
- 13.15491 HENDRIKA KAMERIK, * nà 1700, vóór 1725.
- 14.15492 WOLTERUS NIJHUIS, * nà 1711, vóór 1712.
Tr. Ootmarsum 15.10.1747 met:
- 15.15493 SWENNE (SUSANNA) HULSKATE, * nà 1704, vóór 1730.

A.E. Boswijk - Kas.

Verlagen

Die moeilijke Doopsgezinden

Onder die titel hield ds R. Hofmann, doopsgezind predikant te Bilthoven, een boeiende voordracht, die door ± 30 leden van onze afdeling met belangstelling werd gevolgd. Het was de laatste voordracht in het afgelopen jaar en tevens in het Volksparkrestaurant, dat inmiddels is gesloten. Het moeilijke van de Doopsgezinden zat - zoals de spreker wist duidelijk te maken - niet in de persoonlijke karaktereigenschappen van deze mensen, maar in het feit, dat zij genealogisch zo moeilijk in de greep te krijgen zijn. Zij wijzen de kinderdoop af en brengen daardoor hen, die geneigd zijn de doopgegevens in de levensloop van de betrokkenen onmiddellijk aansluitend aan de geboortedata te zoeken lelijk in verwarring. Vaak ook zijn de doopboeken zoek, ook al omdat Doopsgezinden - gezien de vervolgingen waaraan zij van R.K. en Calvinistische zijde bloot stonden - drommels moesten oppassen als zodanig te worden gesignaleerd. Zij waren uitgesloten van overheidsfuncties en zochten die ook niet, evenmin als militaire dienst. Ook weigerden zij een eed af te leggen en waren zij als outcast enigermate maatschappij-schuw, waardoor zij moeilijk te traceren zijn. Op de eigen vormen van spiritualiteit ging ds Hofmann niet in, maar des te meer op herkomst van deze religiositeit (Zwitserland, ca.1525), verspreiding

als gevolg van de achtervolgingen in Zwitserland en Duitsland en op de betekenis van mensen als Melchior Hofmann en de Nederlander Menno Simons(1490-1562), pastoor te Witmarsum, naar wie de Doopsgezinden in ons land wel Mennisten worden genoemd. Ook de benaming Dopersen is wel bekend, maar eerder denigrerend bedoeld. De aanduiding Anabaptisten is juist, dit in tegenstelling tot Baptisten, waarmee ze ten onrechte worden vereenzelvigd. Ds Hofmann ging dieper in op de scheepsladingen vluchtelingen en de concentraties die zich geformeerd hebben in Friesland en Waterland, waarmee tevens geloofsrichtingen aangeduid worden. Ook in Polen en de voormalige D.D.R. treft men Doopsgezinden aan evenals in de Verenigde Staten. Al met al een heel interessante geloofsgemeenschap met een roerige geschiedenis (denk aan Münster) met uitersten van radicaliteit en pacifisme, hooggespannen verwachtingen omtrent het komend Godsrijk, ongeduld en lijdzaamheid, verinnerlijkte vroomheid en maatschappij-betrokkenheid (denk aan Teylers stichting in Haarlem). Ons genealogen met hun behoefte aan gedrukte en/of geschreven bronnen en vindplaatsen verwees hij heel adequaat naar een lijst van te raadplegen werken bij genealogisch onderzoek naar Doopsgezinde families. Deze lijst is reeds in het vorig nummer van TG afgedrukt.

G.A. Hamel.

Kaarten en historisch onderzoek.

Dit was de titel van de voordracht met dia's gehouden door H.C. Zorn op 9 maart te Enschede.

Spreker begon met de kaarten die een ieder dagelijks gebruikt: atlaskaarten, autokaarten en stadsplattegronden. De functie van de Topografische Dienst werd geschetst en een voorbeeld van een moderne topografische kaart 1:25 000 werd getoond. Zulke kaarten geven een uitstekend beeld van de huidige wereld. De vraag naar oudere uitgaven van de Topografische Dienst dringt zich op. Via de Chromotopografische kaart, de Topografische en Militaire Kaart en de Chorografische kaart van Krayenhoff kwam hij bij de Figurative Kaart van het Frontier des IJssels van J.H. Hottinger. Oudere kaarten zijn op zichzelf erg interessant, maar geven meestal weinig details die ons een beeld van de tijd

verstrekken. Een uitzondering vormen de stadsplattegronden van Jacobus van Deventer.

Naast de kaarten die in de te bestuderen tijd getekend werden, hebben we ook historische kaarten tot onze beschikking. Dat zijn kaarten die later, meestal in de laatste eeuw, gemaakt zijn op basis van studies van een bepaald gebied in een bepaalde periode. Zulke kaarten vindt men in een "Historische Atlas".

Gebruikte literatuur:

Linden, A.J.v.d., Topografische en Militaire Kaart van het Koninkrijk der Nederlanden. Bussum, Unieboek 1973.

ISBN 90 228 3433 6

Scholten, F.W.J. Militaire topografische kaarten en stadsplattegronden. Alphen a.d. Rijn, Canaletto 1989.

ISBN 90 6469 641 1.

Heslinga, M.W.,A.P.de Klerk, e.a. Nederland in kaarten Ede/Antwerpen, Zomer en Keuning 1985.

ISBN 90 210 50232 3

Grosser Historischer Weltatlas. Bayerischer Schulbuch-Verlag. München 1953, vele malen herdrukt.

ISBN 3 7627 6005 5.

Caert-Thresoor, Tijdschrift voor de geschiedenis van de kartografie in Nederland. Verschijnt sedert 1982.

ISSN 0167-4994.

H.Z.

Verslag van de afdelingsledenvergadering van Woensdag 6 februari 1991, gehouden in het Parkhotel te Enschede.(Concept)

Opening

Om even over 8 uur heet de voorzitter, de heer Zorn, de aanwezigen welkom en opent de zevende afdelingsledenvergadering. Hij spreekt zijn waardering uit dat, ondanks de felle koude, toch nog 26 leden aanwezig zijn.

De voorzitter herdenkt ons overleden lid de heer J. Hoepman, waarna door de vergadering enige ogenblikken stilte in acht genomen worden.

De voorzitter vervolgt zijn inleiding met mevrouw Van 't Wel-Nieman te bedanken voor het vlug en trouw verzenden

van "Twente Genealogisch" en vraagt om meer "stille" werkers, b.v. een of meer zaalcommissarissen.

Naar aanleiding van de zojuist uitgekomen nota van het Hoofdbestuur "Toekomst van de NGV" die als subtitel draagt "Groeiende Dienstbaarheid", stelt hij dat die leuze de leden niet de indruk moet geven dat zij zelf dan niets meer hoeven te doen. Hij zou graag zien dat leden gezamenlijk iets ondernemen, b.v. transkriberen van bronnen.

Ten slotte stelt de voorzitter voor om de formele vergadering kort te houden en de tijd na de pauze te gebruiken voor een soort "ronde tafelgesprek" over het volgende verenigingsjaar.

Berichten.

Bericht van verhindering werd ontvangen van de dames Küpers-Oude Kempers en De Vries-Schram en van de heer Goudsward.

Verslagen.

Het verslag van de Afdelingsledenvergadering van 28 februari 1990, afgedrukt in "Twente Genealogisch" 1990 no.2, het jaarverslag van de secretaris en het financiële verslag van de penningmeester, beide afgedrukt in TG 1991 No.1, werden zonder wijzigingen goedgekeurd.

Begroting 1991.

De begroting 1991 werd goedgekeurd.

Gecombineerde Vergadering.

Deze vond plaats op zaterdag 26 januari j.l. te Rotterdam. De heer Ten Hoeve doet verslag.

De vergadering had een rustig verloop, het belangrijkste onderdeel van bespreking was de HB nota "Toekomst NGV".

Bestuursverkiezing.

De door het afdelingsbestuur gestelde kandidaat, de heer G.J.L. Wiegerink, wordt bij akklamatie gekozen.

De heer Zorn, volgens rooster aftredend, doch herkiesbaar, wordt herkozen als voorzitter.

Verkiezing afgevaardigden.

Het bestuursvoorstel de heer Ten Hoeve opnieuw te benoemen als afdelingsafgevaardigde en de heer Zorn als plaatsvervangend afgevaardigde, wordt aangenomen.

Rondvraag.

Samenvatting:

Bibliotheek en documentatie. Het bestuur heeft niet voldoende mankracht beschikbaar om een afdelingsdocumentatie

in stand te houden. Bovendien is het van mening dat dit beter uitbesteed kan worden aan openbare bibliotheken in de diverse plaatsen, aan de Oudheidkamer Twente of aan de Twente Academie.

Wel is het bestuur van mening dat de rubriek "Boekaankondiging" in TG frekwenter zou moeten verschijnen om de lezers te wijzen op voor genealogen interessante artikelen of boeken. De heer Sellenrode biedt aan die rubriek te gaan verzorgen. Dit voorstel wordt met instemming begroet.

Werkgroep. Er is onder de leden wel belangstelling om gezamenlijk iets te ondernemen. Als mogelijkheden worden genoemd het transkriberen van DTB boeken of het samenstellen van registers (klappers) op DTB- of andere primaire bronnen. Het bestuur zal contact opnemen met de nieuwe Rijksarchivaris en hem vragen wat het nuttigste werk is dat we zouden kunnen doen.

Afdelingsledenservice. De landelijke contactdienst wordt momenteel geautomatiseerd. Hierover zal in Gens Nostra van maart a.s. een mededeling verschijnen. Voor invoer van de gegevens worden vrijwilligers gezocht. De heer Den Oudsten uit Hengelo zal als eerste voor onze afdeling als invoerstation van start gaan. Eén en ander moet nog gecoördineerd worden.

Beginnerscursus. Uit de discussie n.a.v. het bestuursvoorstel een beginnersbijeenkomst te organiseren blijkt dat er waarschijnlijk genoeg belangstelling zal zijn voor een beginnerscursus. De heer Kooiman is bereid als docent op te treden. Het bestuur zal, in overleg met de heer Kooiman een programma maken.

Lezingen. Een peiling van de belangstelling leverde de volgende onderwerpen op: Mij. voor Weldadigheid, notariële archieven, kadaster, militairen en een specifiek Twents onderwerp. Er is ook een verzoek de lezingen kort te houden, zodat er meer tijd is voor onderling contact.

Sluiting.

Te 10.15 sluit de voorzitter de vergadering.

(verslag vast te stellen in de volgende ledenvergadering.)

Bestuursmededelingen

CURSUS FAMILIEGESCHIEDENIS (GENEALOGIE)

Bij voldoende belangstelling wil het bestuur in september 1991 een cursus genealogie starten.

Ons lid Wim Kooiman is bereid gevonden om aan de hand van zijn boekje: "Ik zoek mijn stamboom uit, U ook?" en met vertoning van een groot aantal dia's een dergelijke cursus te verzorgen.

De cursus zal gegeven worden op 6 woensdagavonden, te beginnen met 4 september 1991 in de Remonstrantse Kerk, Woltersweg 9, hoek Grundellaan te Hengelo.

Het cursusprogramma zal bestaan uit een zestal wekelijkse lessen van ca. 1½ uur, met als onderwerpen:

1. Opzet genealogisch onderzoek
2. Bevolkingsregisters/Burgerlijke Stand
3. Doop-, trouw-, begraaf- en lidmatenboeken, oud-schrift
4. Memories van Successie, belastingkohieren, kadaster
5. Organisatie van het archiefwezen, notariële- en rechterlijke archieven
6. Heraldiek, fotoportret, aankleding van de familiegeschiedenis

Kosten (bij voldoende deelname) f 35,- voor leden, f 45,- voor niet-leden, inclusief cursusboekje.

Opgaaf voor deelneming vanaf heden tot uiterlijk 20.8.1991 door overschrijving van de bijdrage op giro 5582643 t.n.v. enningmeester NGV te Oldenzaal.

DE LEDENSERVICE VAN AFDELING TWENTE

In tegenstelling tot het bericht in Gens Nostra van maart j.l. kunnen we mededelen dat de afdeling Twente volop meedoet met het verzamelen en verwerken van de benodigde gegevens. Wij willen graag tot een groot landelijk bestand komen, waarin alle belangrijke gegevens staan betreffende de naspeuringen van al onze genealogen, zodat we dit bestand kunnen raadplegen om te zien of er door anderen

reeds familierelaties zijn opgespoord. Dit kan ons veel zoeken besparen. Hiertoe zijn in het leven geroepen een "CAL.S" en een "AIS".

Een CAL.S is een Coördinator Afdelings Leden Service

Een AIS is een Afdelings Invoer Station

We hebben inmiddels een CAL.S, als zodanig fungeert ondergetekende, en twee AIS, een in Hengelo en een in Almelo. Wie beschikt in Enschede of directe omgeving over een PC (MS DOS) met een diskette poort voor 5 $\frac{1}{4}$ "? Neem even contact met me op.

Alle leden kunnen op de bijeenkomsten een formulier krijgen waarop de gegevens vermeld moeten worden. Deze worden bij de CAL.S ingeleverd. Die onderhoudt de contacten met de AIS voor het invoeren in de computer.

Als u het formulier per post aanvraagt, doe er dan s.v.p. een enveloppe bij voorzien van uw naam en adres en een postzegel van 75ct. Het adres is: G.J.L. Wiegerink, Castorweg 4/B, 7556 MD Hengelo. (Vergeet a.u.b. de / in het huisnummer niet!).

G.J.L. Wiegerink.

INDEX OP ZES JAARGANGEN TG

De beloofde index op familienamen, voorkomend in historisch verband, is gereed. Diegenen die een exemplaar reserveerden hebben dat inmiddels (gratis) ontvangen. Wie, bij nader inzien, toch nog een exemplaar wil hebben kan dat bij de penningmeester bestellen voor f 2,50 plus verzendkosten (= f 1,75), op giro 5582643.

VUURSTEDENREGISTER

Enkele bestuursleden hebben een bezoek gebracht aan de nieuwe Rijksarchivaris in Overijssel, de heer Bordewijk. Wij bespraken de mogelijkheid om met een groep leden iets te ondernemen op het gebied van transcriptie of indicering.

Het Rijksarchief dacht dat transcriptie en daarna indicering van het Vuurstedenregister 1751 een goede mogelijkheid was. Niet te veel, niet te moeilijk en iedere genealogisch onderzoeker zal daar snel van kunnen profiteren. Het bestuur beraadt zich of er daarvoor een beroep op leden met kennis van oud schrift zal worden gedaan.

ABONNEMENTSGELD

Willen degenen die geen lid van de afdeling Twente zijn en nog niet betaald hebben voor 1991 dit nu even doen? Zie blz 2 van de omslag. Indien u nu niet betaald is dit de laatste keer dat u TG ontvangt!

Agenda

Zaterdag 13 april 14.00 uur Parkhotel, Hengelosestr 200 Enschede.

Cezing door drs. J. Kroes, onderdirecteur van het Centraal Bureau voor Genealogie, daar belast met het beheer der verzamelingen. "Wat kunt u zoal vinden in het CBG?"

Ledenmutaties

Nieuwe leden

18785	T.A.A. Voogd-Faber	Broekheurnerweg 15	7481 PX Haaksbergen
18816	L.Th. Weersink	Nanenweg 1	7597 KH Saasveld
18823	Th. Davina	Pestalozzistr. 137	Nordhorn
18833	W.J.G. Dudink	Tesinkweg 150	7548 PH Enschede
18852	R. Stokkers	De Braak 20	7481 JG Haaksbergen
18883	J. Beukers	Kiouwstraat 47	2585 GT Den Haag
18901	A. Neutkens-Vorstermans	Huygensstr 7	7651 GE Tubbergen
18930	J. Smalbrugge	Pannenwerk 58	7462 NB Rijssen
18952	P. Lugtmeier	Hokkelmanlanden 93	7542 JD Enschede
19024	J. Preke	Patrijsstr 2-001	7731 ZL Ommen
19056	G.J.H.ter Heke	De Keimer 1	7625 PT Zenderen

Adreswijzigingen

14846	J.P.Monnink	Tulpstr 153	7571 AB Oldenzaal
16301	P.S.J.H. Oosten	De Fute 4	7491 AL Delden
16312	A.B. Egberts	Akkermunt 18	7772 LB Hardenberg
18240	M. Versteeg	Landrebenlaan 21	7573 AZ Oldenzaal

Nieuw afdelingslid

5454	H.B.G.W. Krabbenbos	Hanzeweg 1	6981 BK Doesburg
------	---------------------	------------	------------------

Naar een andere afdeling

14483	G.J. Stokreef-Braakman	Fokkerstr 83	7475 CB Markelo
18205	G.J. Doeleman	Radboud 32	7608 JK Almelo

Correctie

18822	J.G.W. Moens	Weisinkhoekw 155	7548 BW Enschede
-------	--------------	------------------	------------------

Bedankt

882	K.A. Dekker	Händelstr 10	7604 BW Almelo
12216	J. van Ranselaar	Baltinkweg 19	7443 PJ Bijverdal
14220	B.B. Broekhuizen	Morslaan 67	7576 CS Oldenzaal
14344	G.A. Ankoné	Deurningerstr 87b	7557 HC Hengelo
14845	J.H. Hxterkate	Tollensstr 20	7471 ZD Goor
18033	F.H. Eberstadt ten Pas	Cora. Doppestr 19	7558 GS Hengelo

Nieuwe abonnee

16041	G.A.W. Jehée-Steijn	Clematis 31	2681 EX Monster
-------	---------------------	-------------	-----------------

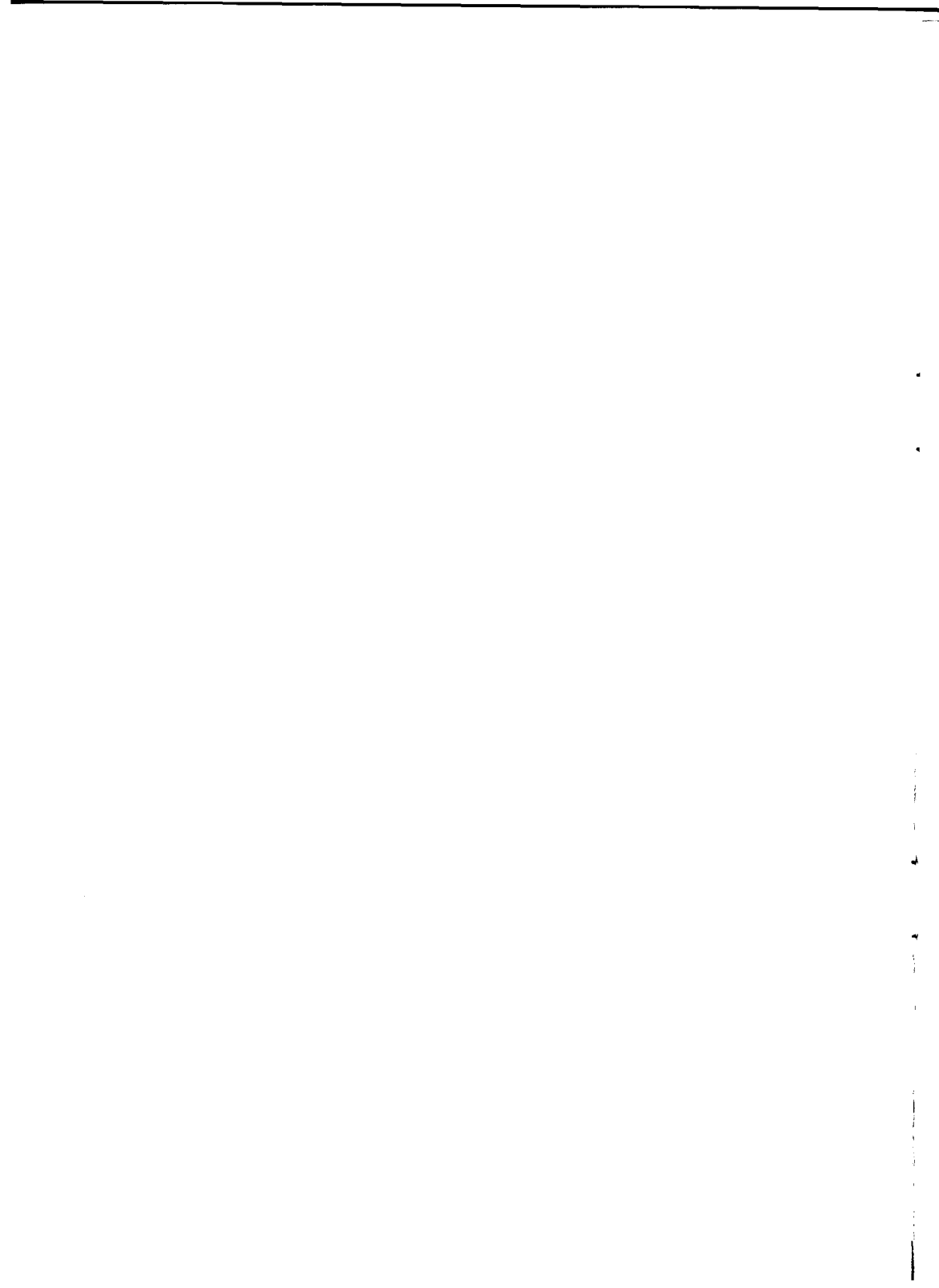
Het volgende nummer zal begin juli 1991 verschijnen.
Kopij indienen vóór 15 juni 1991, s.v.p.

Aan dit nummer werkten mee:

J. Boerrigter	Fabritiusstr 15	6174 RG Sweikhuizen
W.G. Boswijk en		
A.E. Boswijk-Kas	Akerstr Noord 43	6446 XC Brunssum
A.F. de Jongeburcht	De Houtduif 3	7609 ED Almelo
J.C. Goudswaard	De Vogelweide 6	7609 AA Almelo
G.A. Hamel	Mozartlaan 128	7522 HP Enschede
W. Kooiman	Saffierstr 11	7548 CC Enschede
G.J. Welberg	Oude Postweg 62	7557 DE Hengelo
J.H. Wissink	M.v.d. Stoepstr 10	3132 CG Vlaardingen
H.C. Zorn	Wagnerlaan 13	7522 KH Enschede

De redactie is niet verantwoordelijk voor de ondertekende stukken, afgezien van tikfouten.

Adres van Redactie en Afd. secretaris: G.J. ten Hoeve,
Niermangang 125 7514 DN Enschede Tel. 053-352514

Twente Genealogisch

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING
AFDELING TWENTE

JAARGANG VII

JULI 1991

No. 3

Voorgeslacht

's nachts liggen ze bij mij
de boer
de visser
de koopman
's morgens staan ze in mij op
het stugge hoofd
het klinkklare woord
de bedachtzame stap
ze kleden mij zwijgend aan
de effen das
het weerbarstige hoofd
de behoedzame bril
zij blijven over mij gaan
de gepaste grap
het onwillig verstand
het argwanend geloof
's avonds zitten ze neer
de zwijgende wil
de zekere hand
het matige glas
en 's nachts liggen ze bij mij
de koopman
de visser
de boer

Bergman.
(ps. A. Kok)

Enige aspecten van de hofhorigheid in Twente.

Met interesse heb ik kennis genomen van het stuk "de echte" van J. Boerrigter in het vorige nummer. Door mijn studie en speciale belangstelling voor een aantal horige erven kan ik enkele aanvullingen geven.

De (hof-)horigheid hield in een afgerond geheel van rechten en plichten, die golden voor horigen met dezelfde rechtspositie onder een bepaalde hof. De hof was het bestuurlijke centrum voor de horigen van waaruit controle plaats kon vinden op de verschillende prestaties en waar de verschuldigde agrarische produkten konden worden ingeleverd. De horigen, die onder deze speciale rechtsband (echte) leefden, moesten op de jaarlijkse hofdag verschijnen. Daar werd ook recht gesproken. In de oudste tijden diende een klein bedrag, het hoofdgeld, te worden betaald als erkenning van het horig-zijn.

De verplichtingen van horige jegens hofheer zijn in twee groepen te onderscheiden.

A. De vaste jaarlijkse verplichtingen: grondcijs, dat is de vergoeding (vaak in natura) voor het gebruik van de grond en de hand- en spandiensten, die ten goede kwamen aan de hof. Deze werden in latere tijden meestal afgekocht in het dienstgeld.

B. De variabele lasten, ook wel casuele prestaties genoemd. Deze waren afhankelijk van bepaalde gebeurtenissen. Men kende opvaart, erfwinning, versterf, vrijkoop en wederwissel.

Een groot verschil tussen horige boeren en boeren met een pachtcontract is dat -mits aan de prestaties werd voldaan- het verblijf op het horige erve door de eigenaar van de grond niet eenzijdig beëindigd kon worden. Afloop van een pachtcontract hoefde daarentegen niet automatisch verlenging in te houden. Als de horige "erfwinning" betaald, had kon het gebruiksrecht op de voorgeschreven wijze vererven. Had hij niet betaald, het erf niet "gewonnen", dan had dit alleen consequenties voor de vererving van het goed, niet voor het gebruik gedurende zijn leven.

Hetzelfde gold voor de zogenaamde "belmundigheid", een rechtstoestand die als sanctie was voorgeschreven en naar de Twentse Hofrechten inhield dat het gehele actief en

passief erfrecht verviel aan de hofheer. Ook dit had geen consequenties voor het verblijf van de belmundige op het erve. Tot zijn dood had de horige steeds het recht om de belmundigheid af te kopen

Treden in een echte, "opvaart", was tegen betaling mogelijk en voorgeschreven als men het horige goed wilde bezitten.

Wilde men zich vrijmaken uit de echte, dan bestonden daarvoor twee mogelijkheden:

- de reeds vroeg verdwenen "wederwissel", het tegen betaling omruilen met iemand die geen deel uitmaakte van de echte en

- de "vrijkoop"; hiervoor was na betaling van een bepaald bedrag geen toestemming van de hofheer vereist.

Overleed een hofhorige man zonder testament, dan was de hofheer gerechtigd tot het "versterf", dat was het nemen van:

"alle viervoetige beesten half, als Peerden, Koeyen, Ossen en Verkens, ende Silver en Gout ongemunt, Spek hangende in de wedden, buiten-gezaey, dat is, op andere Luyden lant, dat die Hofhorige gebruykt, wast ofte gewassen is, maer de pacht van den selven Lande behoort daer eerst "van betaelt te worden...."

en de helft van de "weddeschath" (d.i. uitstaand geld waarvan de horige geen verzegeld papier had). Ook de rentmeester van de hofheer, de hofmeier, kreeg zijn deel.

De horige had hiertegen echter een belangrijk wapen. Gedurende zijn leven kon hij in een testament over al zijn goederen beschikken, zodat de heer hierop geen rechten kon oenen gelden. Hij moest zijn heer dan echter altijd "kennen" door hem een bepaald bedrag te vermaken, het versterfgeld. Het maken van een testament was voor een hofhorig man dus zeer belangrijk. Was hij ziek,

"so sal die kranke Hofhorige Man also sterk zijn, dat hy "hem selven kleden kan, als hy op eenen Hoogtytsdag te "Kerken gaet, ende nemen een mes ofte byle in syn hant, en "gaen uit synen huise, ende houwen in een Boom, ofte Post, "driemael, in 't bywesen syns Hofmeiers, met twee syner "huisgenomen...." Lukte dit op eigen kracht, dan werd hij bevoegd geacht tot het maken van een testament, waarin de heer dus voldoende toegedacht moest worden.

Een bijzondere regeling bestond voor de vererving van vrij land. Overleed de aankoper, dan vererfde dit land op zijn nabestaanden. Stierven deze, dan werd het vroegere vrije land geacht te zijn verkocht aan de stam van de vroegere horige aankoper. Het maakte dan deel uit van het horige goed. Opvolgende verkrijgers konden daarna slechts een gebruiksrecht op de grond krijgen, de eigendom lag voortaan bij de hofheer.

Na optekening van het "Hofhorige Regt in de Twente" in 1546 had dit formele werking voor alle Twentse, voorheen bisschoppelijke hoven. Dat was Ootmarsum als hoofdhof en daarnaast de hoven Oldenzaal, Borne, Delden, Weddehoen en Goor. Niet onvermeld mag blijven dat daarnaast een aantal horige instellingen, die niet tot deze oude bisschoppelijke hoven behoorden, zich in sterke of minder sterke mate op de Twentse hofrechten richtten.

Horigen onder de Proosdij van Oldenzaal bijvoorbeeld, aan het eind van de 18e eeuw verbonden aan de kleine dertig boerderijen die toen nog onder dit hof vielen, hadden een mogelijkheid van beroep op de hof Ootmarsum. Op hofdagen van de Proosdij werden een aantal van de belangrijkste artikelen van de Twentse Hofrechten voorgelezen. Horigen onder het Huis Ootmarsum, niet te verwarren met de hof Ootmarsum, hadden in grote lijnen eenzelfde rechtspositie als horigen onder de oude bisschoppelijke hoven. Bij problemen met de hofwetten werd regelmatig naar de uitleg onder de bisschoppelijke hoven gekeken. Dit heeft in de literatuur geleid tot de voorzichtige conclusie dat de codificatie van de Twentse Hofrechten in 1546 niet veel minder heeft ingehouden dan de optekening van de hofrechten die algemeen in Twente hebben gegolden.

Het parallel lopen van de hofwetten werd sterk verminderd in 1667, toen de "Ordre en Redres over 's Landts Domainen in Twenthe" uit 1662 werd ingevoerd. Hiermee werd door de Staten van Overijssel gepoogd de slechte financiële positie van de provincie, sinds 1581 eigenaar van de goederen onder de oude bisschoppelijke hoven, te verbeteren. De positie van de horigen op deze goederen werd nu veel slechter door de vele bepalingen die vaak bijzonder eenzijdig waren. De "Ordre en Redres" had evenwel geen werking voor de horigen onder goederen in beheer bij de Ridderschap van

Overijssel, zoals de Proosdij en het Kapittel van Oldenzaal.

Dat de provincie, maar ook andere eigenaren van horige goederen financieel in moeilijkheden kwamen is te verklaren door het contractuele karakter van de horigheid. Verplichtingen konden niet eenzijdig worden gewijzigd. Dat maakte dat men in de rekeningen eeuwenlang dezelfde prestaties terug kan vinden. Door verschillende oorzaken konden horigen in latere tijden gemakkelijker aan deze verplichtingen voldoen, waardoor men nogal eens relatief welvarende boeren op de horige erven vindt.

Over de afschaffing van de horigheid vindt men zeer gedetailleerde informatie in het proefschrift van P.G. Aalbers, genoemd in het artikel van Boerrigter.

Andere bronnen zijn:

- Massink, W.H.J. Horige rechten in Twenthe. Diss. Leiden 1927.
- Massink, W.H.J. Een advies van Mr Racer over de hoorigheid 1805. Versl. en Meded. VORG, 45e stuk, tweede reeks 21e stuk, blz 232 t/m 244. Deventer 1928.
- Racer, J.W. Overijsselsche Gedenkstukken, vierde stuk: "Aangaande de dienstbaarheid der vrye en hoorige ingezetenen van Overijssel". Kampen 1785.

R.F.A. Rorink.

Genealogisch allerlei 10

Militairen (slot)

Indien u beschikt over de gegevens van het legeronderdeel en het regiment waarin uw voorvader heeft gediend, dan kan het onderzoek naar zijn militaire loopbaan aanvangen bij het Algemeen Rijksarchief (ARA) in Den Haag (zelfde gebouw als het CBG). Bij binnenkomst in de studiezaal van het ARA en na u te hebben ingeschreven, kunt u zich het beste wenden tot de dienstdoende zaalwacht en vragen naar de stencils over het onderzoek naar militairen.

Alvorens verder te gaan verdient het aanbeveling de uitgereikte stencils nauwkeurig te bestuderen.

Het onderzoek valt n.l. in een aantal onderdelen uiteen, waarbij de volgende vragen relevant zijn:

1. was uw voorvader officier, onderofficier of mindere (gewoon soldaat dus)

vanaf 1813, in de Franse tijd (1795-1813) of in de periode vóór 1795?

2. diende hij bij de landmacht of de marine?

De antwoorden op deze vragen leiden tot verschillende methoden van onderzoek.

Ten einde het niet al te ingewikkeld te maken, beperk ik mij hier tot twee voorbeelden n.l. de militaire loopbaan van een militair waarvan wij middels de huwelijksbijlagen hebben vastgesteld dat hij te Utrecht werd ingeschreven voor de Nationale Militie in 1820 en dat hij 5 jaar had gediend bij de 5e Afdeling Nationale Infanterie en een officier, die blijkens het trouwboek van Leeuwarden (afzonderlijk deel huwelijken militairen!) en andere Friese bronnen in de periode 1701-1711 aldaar ritmeester was.

Militair landmacht vanaf 1813

De gegevens moeten worden opgezocht in de militaire stamboeken, waarbij het in dit geval, absoluut noodzakelijk is te weten in welk legeronderdeel - tot op het regiment nauwkeurig - hij ingelijfd is geweest.

In ons geval dient inventaris 2.13.09, index legeronderdelen, periode 1813- ca. 1845 te worden geraadpleegd, welke inventaris is te vinden in de inventarissen kasten bij de informatiebalie bij de ingang van de studiezaal (Tweede Afdeling, kast D, rubriek Oorlog).

In deze inventaris wordt het regiment opgezocht met behulp van de index. De nummers achter de namen verwijzen naar de inventarisnummers.

Als u het regiment gevonden heeft, vraagt u de bijbehorende klapper aan (invullen bekende witte aanvraagbriefje), in dit geval het Alfabetisch register 5e afdeling Infanterie, inventarisnr. 171A.

In de klapper wordt verwezen naar het inventarisnummer van het stamboek dat u moet hebben. Door de alfabetische ingang is dit nummer snel te vinden, ons stamboek waarin de gezochte militair voorkomt valt onder nummer 8384. Vervolgens leert de inventaris op de stamboeken ons, dat de

stamboeknummers 7721-9293 OOM n 1813 te vinden zijn in inventarisnummer 150, aanvragen dus.

In het stamboek vindt u omtrent de militair:

- namen van de ouder
- geboorteplaats en -datum
- laatste woonplaats
- signalement
- staat van dienst

Helaas geen gegevens over huwelijk en nageslacht.

Overigens was dit onderzoek niet alleen wat de benodigde tijd betreft teleurstellend (elke aanvraag duurde maar liefst ca. 45 minuten!), ook het aantal gegevens dat het opleverde was reeds bekend uit de militieverklaring (huwelijksbijlagen!).

Bedenk dus voor u aan een dergelijk onderzoek begint of het wel lonend is.

Militair in de periode vóór 1795

Volgens de Unie van Utrecht (1579) had een algemene dienstplicht ingevoerd moeten worden, maar daar is in de praktijk niets van terecht gekomen.

Het Staatse leger - benaming voor het leger ten tijde van de Republiek der Verenigde Nederlanden (1588-1795)- bestond hoofdzakelijk uit gehuurde vreemdelingen.

Met vreemde vorsten werden overeenkomsten gesloten tot levering van complete regimenten.

De Raad van State had als uitvoerend orgaan van de Staten-Generaal bemoeienis met de krijgsmacht.

(Het archief van de Raad van State is zeer onvolledig.

Uit de periode tot 1795 zijn maar een twintigtal stamboeken (alle achttiende eeuw) bewaard gebleven.

In het algemeen kan worden gesteld, dat vóór het jaar 1773 de kans op succes vrijwel nihil is.

Er bestaat een klapper op de militairen, voorkomende in de stamboeken, etc. uit het archief van de Raad van State.

Men kan daaruit alleen schriftelijk informatie verkrijgen (Algemeen Rijksarchief, Eerste Afdeling, Prins Willem-Alexanderhof 20, 2595 BE, Den Haag).

Nagegaan wordt dan of de gezochte militair (voor- en achternaam en vermoedelijke diensttijd vermelden) in de klap-

per Staatse militairen voorkomt en wordt het resultaat van het onderzoek aan u schriftelijk medegedeeld.

In ons geval was uit andere bron bekend onder wie de gezochte persoon had gediend.

Aan de hand van de inventaris van de Raad van State (inventarissenkast G, nummers 01.19/ 01.39) werd via de index op het Commissieboek (= aanstellingenboek) 1581-1792, deel 1705-1709 vastgesteld dat de gegevens van de bewuste officier moesten voorkomen op blz. 207. Aanvraag van het betreffende Commissieboek leverde interessante gegevens op over de aanstelling van de gezochte officier. Klapper, stamboeken, etc. zijn ook aanwezig bij het CBG en op microfilm raadpleegbaar.

Conclusie een reisje Den Haag voor het uitzoeken van het militaire verleden van uw voorvaderen is nauwelijks interessant.

Wim Kooiman.

Kwartierstaten

In het laatste nummer van Gens Nostra staat een kwartierstaat van Professor Jan Romein, de historicus. Zijn moeder blijkt een rasechte Twentse geweest te zijn.

De gegevens over haar voorgeslacht nam ik in het Twentebestand op en draaide toen haar kwartierstaat uit. Dat leverde 57 personen op. Hierbij druk ik de kwartierstaat af van de overgrootvader van Jan Romein, Andries Stenvers, uiteraard weer met alle voorbehoud.

Kwartierstaat Stenvers (91-06)

14.16526 ANDRIES STENVERS, * Enschede 11.03.1800, + Hengelo 25.11.1888.

Tr. Hengelo 29.09.1826 met HENDERTJEN REEKERS,

* Hengelo 19.09.1797, + Hengelo 24.08.1844,

dr van JAN JANSZ REEKERS en TRIJNTJE SAAXUMA.

Tr. 2e Hengelo 20.02.1846 met ETJE POL, * nà 1780, vóór 1825.

28. 5316 JAN STENVERS, * Enschede 20.12.1772.

Tr. Enschede 08.02.1797 met:

29. 5317 ALEIDA NIEUWENHUIS, * Enschede 29.12.1771.
- 56.11306 MARTIN STENVERS, * Enschede 07.09.1738.
57. 9557 HARMINA TEN POLL, * 07.04.1734.
58. 5286 JOCHEM NIEUWENHUIS, * nà 1731, vóór 1737, + Enschede 02.02.1795. Linnenreder.
59. 5287 GRIETJE (MARGARETHA) NABER, * nà 1738, vóór 1739.
112. 9036 JAN STENVERS, * nà 1680, vóór 1709.
113. 9037 MARGARETHA TEN BOUHUIS, * nà 1700, vóór 1711.
114. 8976 HARMAN TEN POLL, * nà 1669, vóór 1714.
115. 8977 MARIA WIENK, alias WIJNINK, * nà 1689, vóór 1719.
116. 5304 ANDRIES NIEUWENHUIS, * nà 1671, vóór 1716.
117. 5305 GEERTRUID HOEDEMAKER, * nà 1591, vóór 1716.
118. 5310 IZAAK NABER, * Enschede 09.08.1694, + Enschede 13.01.1786.

Tr. Enschede 21.10.1725 met:

119. 5311 STIJNTJE VAN LOCHEM, * Enschede nà 1702, vóór 1703, + Enschede 16.03.1791.
238. 5996 LAMBERT VAN LOCHEM, * nà 1637, vóór 1666.
239. 5997 AALTJE ROMP, * nà 1659, vóór 1660.
476. 5992 HENDRIK VAN LOCHEM, * nà 1600, vóór 1660.
478. 6004 HENDRIK ROMP, * nà 1600, vóór 1641.
479. 6005 STIJNTJE EGBERTSDR WILLINK, * nà 1610, vóór 1641.

De, schaarse, oudere gegevens betreffen alleen Willink.

De brengen we wel eens in een kwartierstaat Willink.

Rechtstreeks uit het computerbestand komt de kwartierstaat van B.W. Blijdenstein, notaris te Enschede en oprichter van de Twentsche Bank.

Kwartierstaat Blijdenstein (91-07)

1. 5476 BENJAMIN WILLEM BLIJDENSTEIN, * Enschede 18.02.1811, + Enschede 21.05.1866.
Tr. Enschede 10.06.1836 met HENRIETTA EVERHARDA ROELVINK, *05.05.1817, + Hilversum 1888, dr. van J.B. ROELVINK en CATHARINA BEKKING.

2. 5300 BENJAMIN WILLEM BLIJDENSTEIN, * Enschede 21.08.1780, + Enschede 17.04.1857. Linnenreder.
Tr. Enschede 09.10.1803 met:
3. 5301 CATHARINA HERMANSDR TEN CATE, * Enschede 03.03.1786, + Enschede 28.03.1845.
4. 5462 JAN BERNARD BLIJDENSTEIN, * Enschede 18.02.1756, + Enschede 10.12.1826.
Tr. 15.12.1778 met:
5. 5463 GEERTRUID SCHIMMELPENNINCK, * Almelo 1747, + 05.06.1783.
6. 5370 HERMAN SIJBRANDSZ TEN CATE, * Enschede 21.02.1759, + Enschede 10.08.1816. Linnenreder.
Tr. Enschede 07.01.1785 met:
7. 5371 MARIA GEERTRUID HOEDEMAKER, * Enschede 21.09.1766, + Enschede 28.06.1828.
8. 5442 BENJAMIN BLIJDENSTEIN, * Enschede 1701, + Enschede 14.02.1774.
9. 5439 CHRISTINA VAN LOCHEM, * Enschede 1730, + 1756.
10. 5464 WILLEM SCHIMMELPENNINCK, * nà 1680, vóór 1731.
11. 5465 MARIA WALIJEN, * nà 1700, vóór 1731.
12. 5856 SIJBRAND OTHMARSZ TEN CATE, * Enschede 11.04.1726, + Enschede 12.11.1777.
Tr. Enschede 30.05.1756 met:
13. 5327 CATHARINA VAN LOCHEM, * Enschede 05.04.1738, + ald. 30.09.1817.
14. 5372 HENDRIK HOEDEMAKER, * Enschede 28.01.1731, + ald. 28.07.1799. Burgemeester/Linnenreder.
Tr. Enschede 12.03.1755 met:
15. 5373 GEERTRUID HOEDEMAKER, * Enschede nà 1730, vóór 1741, + Enschede 22.02.1813.
16. 5434 BAREND (BEREND) VAN BLIJDENSTEIN, * Ootmarsum 24.12.1664, + Amersfoort 1715.
Tr. Enschede 23.10.1692 met:
17. 5435 MARIA BERENDSDR PASCHEN, * Enschede nà 1647, vóór 1676, + Enschede 09.12.1726. Weduwe van Benjamin Stenvors.
18. 5446 JAN VAN LOCHEM, * Enschede 1692, + ald. 23.02.1766.
Tr. Enschede met:

19. 5447 CATHARINA VAN LOCHEM, * Enschede 31.12.1706,
+ ald. 13.11.1793.
24. 5854 OTHMAR SIJBRANDSZ TEN CATE, * Enschede 1690.
Tr. Enschede 31.05.1720 met:
25. 5855 CHRISTINA JANS D KRAMER, * nà 1685, vóór 1711,
+ Enschede 12.01.1779.
26. 5328 HERMAN LAMBZ VAN LOCHEM, * Enschede 20.08.1695,
+ Enschede 11.11.1782. Linnenreder.
27. 5329 CATHARINA PIETERS D VAN GOCH, alias GOGH, * En
schede nà 1693, vóór 1706, + Enschede 1738.
28. 4988 NICOLAAS HENDRIKSZ HOEDEMAKER, * 1690, + Ensche
de 13.10.1743. Linnenreder.
Tr. 06.04.1720 met:
29. 4989 MARIA GEERTRUID STROINK, * Enschede 26.10.1685,
+ ald. 26.01.1775.
30. 6598 GIJSBERT HENDRIKSZ HOEDEMAKER, * nà 1673, vóór
1716, + Enschede 1745.
31. 6599 HERMINA SCHURINK, * nà 1693, vóór 1716, + Enschede
1745.
32. 5430 BERENT BERENTS VAN BLIJDENSTEIN, * nà 1615, vóór
1641.
Tr. Ootmarsum 13.02.1657 met:
33. 5431 MARIA GOOSSENS, * nà 1633, vóór 1641, +23.07.1666.
34. 6784 BERENT PASCHEN, * nà 1605, vóór 1616, +nà 1641.
36. 5996 LAMBERT VAN LOCHEM, * nà 1637, vóór 1666.
37. 5997 AALTJE ROMP, * nà 1659, vóór 1660, + 1725.
38. 5452 JAN ANDRIESZ VAN LOCHEM, * Enschede 1677, +.1713.
39. 5453 ANNA STENVORS, * Enschede nà 1661, vóór 1691.
48. 5850 SIJBRAND ABRAHAMZ TEN CATE, * nà 1646, vóór 1671,
+, vóór 1715.
49. 5851 CHRISTINA OTHMARDR? GERDES, alias GERRITSEN,
* Hamm nà 1651, vóór 1671, + 1751.
52. = 36 53. = 37
- 54.12686 PIETER HERMANZ VAN GOGH, alias GOCH, * nà 1640,
vóór 1676, + Enschede 1740.
- 55.12687 GRIETJE ANDRIESDR VAN LOCHEM, * Enschede nà 1660,
vóór 1681.
- 56.12676 HENDRIK CLAASZ HOEDEMAKER, * Enschede nà 1625,
vóór 1666.
- 57.12677 FENNEKEN JANS DR HOFKES, * Winterswijk nà 1645,
vóór 1666, + Enschede vóór 1683.

58. 4978 HERMANNUS STROINK, alias STROINK, * Enschede nà
1640, vóór 1651, + Enschede 1721. Burgemeester.
59. 4979 CATHARINA LASONDER, * nà 1660, vóór 1670, + ná 1727.
60. = 56
61. 12675 GEERTRUID GIJSBERTD VAN INGEN, * Rhenen 17.06.1682.
62. 12680 WILLEM SCHURINK, * nà 1650, vóór 1696.
63. 12681 GEERTRUID ANNA TEN CATE, * nà 1660, vóór 1696.
64. 5428 BERENT BERENTS VAN BLIJDENSTEIN, * nà 1555, vóór
1616, + ná 1650, vóór 1656.
72. 5992 HENDRIK VAN LOCHEM, * nà 1550, vóór 1601.
74. 6004 HENDRIK ROMP, * nà 1594, vóór 1641.
75. 6005 STIJNTJE EGBERTSDR WILLINK, * nà 1615, vóór 1641.
76. 5994 ANDRIES VAN LOCHEM, * Enschede nà 1613, vóór 1646.
77. 5995 STIJNTJE WARNARSDR WILLINK, * 1639, + 1714.
96. 5482 ABRAHAM HENDRIKSZ TEN CATE, * Borne nà 1582, vóór
1621, + Enschede 1670.
Tr. Zwolle 31.01.1647 met:
97. 5483 TRIJNTJE ABRAMSDR VAN BEBBER, * nà 1602, vóór 1631.
104. = 72
106. = 74 107. = 75
110. 12688 ANDRIES PETERSZ VAN LOCHEM, * nà 1620, vóór 1656.
111. 12689 BARTA NIJENHUIS, * nà 1610, vóór 1656.
112. 12678 CLAAS HOEDEMAKER, * nà 1585, vóór 1646.
113. 12679 GEERTJE REURINK, * nà 1605, vóór 1646.
116. 4968 JORRIEN STROINK, * Delden nà 1611, vóór 1621,
+ Enschede 20.08.1684.
Burgemeester, waard, herbergier.
117. 4969 JUDITH WAGELAER, * Enschede nà 1597, vóór 1626,
+ Enschede, vóór 1677.
120. = 112 121. = 113
128. 5424 BERENT VAN BLIJDENSTEIN, * 22.12.1558.
129. 5425 MARIA VAN YPPENHOF, alias EPPENHOF, * nà 1540,
vóór 1601.
150. 6000 EGBERT WILLINK, * nà 1575, vóór 1621.
152. = 72
154. 5682 WARNAR JANSZ WILLINK, * Winterswijk nà 1571,
vóór 1616, + Winterswijk 1671.
155. 5683 JUDITH HENDRIKSDR TEN CATE, * nà 1570, vóór 1616.
192. 5626 HENDRIK GERRITSZ TEN CATE, * Borne nà 1560, vóór
1570, + Oldenzaal ná 1635, vóór 1645. Koopman.

193. 5627 GEERTKEN TEN KOCKS, * nà 1540, vóór 1576.
214. = 150
232. 4956 RUTGER STROINK, * Delden nà 1565, vóór 1611,
+ Delden 1627. Koopman, Burgemeester.
233. 4957 JENNEKEN HELMICHDR, * nà 1575, vóór 1591,
+nà 1671, vóór 1673.
234. 4970 JOHAN WAGELAER, * nà 1560, vóór 1606.
235. 4971 HERBERT DE LAER, * nà 1570, vóór 1611.
300. 5998 JAN WILLINK, * nà 1506, vóór 1596.
301. 5999 JUDITH BUSSCHER, * nà 1526, vóór 1601.
310. = 192
- 1.11739 HENDRIKJE JANS, * nà 1555, vóór 1591.
584. 5624 GERRIT TEN CATE, * Zenderen nà 1530, vóór 1550,
+ Borne ná 1587, vóór 1612. Landbouwer, Koopman.
428. = 300 429. = 301
464. 4954 ALBERT STROINK, * Delden nà 1515, vóór 1551,
+ 1615. Koopman, waard, herbergier.
465. 4955 CATRIJN NN, * nà 1515, vóór 1571.

De oudere gegevens betreffen alleen de Stroinks. Die drukken we af in een kwartierstaat Stroink.

Verlagen

Die moeilijke Doopsgezinden
Rectificatie en aanvulling.

Van ds R.Hofman ontvingen wij een vriendelijke reactie op het verslag dat in het aprilnummer verscheen over zijn coördracht van 10.11.1990 met bovengenoemde titel. Behoudens een woord van dank voor de uitvoerige rapportage wilde hij graag een paar dingen rechtzetten. Zijn naam dient met één "n" te worden geschreven. Zijn correcties betreffen o.m. het vermoedelijke geboortejaar van Menno Simonsz. te weten 1496 wiens exacte overlijdensdatum is 31 januari 1561 in Oldeslo (Duitsland).

Voorts schrijft hij: De benaming "Dopersen" wordt niet als denigrerend beschouwd. Er wordt ook wel gesproken over "Doperdom". Eerder is dat het geval t.a.v. de term "Anabaptisten" (=Wederdopers). Zij beschouwen namelijk hun doop niet als wederdoop.

T.a.v. de Baptisten heb ik gezegd, dat het Engelse "Baptists" wel eens wordt vertaald met "Doopsgezinden", hetgeen onjuist is. Verwarring tussen Nederlandse Doopsgezinden en Nederlandse Baptisten vindt eigenlijk niet plaats. In het verleden zijn Doopsgezinden uit Nederland gevlucht naar Duitsland, Polen en Rusland. Later (in onze eeuw) zijn Russische Doopsgezinden naar Amerika (N. en Z.) gegaan. In feite tref je hen zodoende overal ter wereld aan.

G.A.H.

Bestuursmededelingen

CURSUS FAMILIEGESCHIEDENIS (GENEALOGIE)

Bij voldoende belangstelling wil het bestuur in september 1991 een cursus genealogie starten. Ons lid Wim Kooiman is bereid gevonden om aan de hand van zijn boekje: "Ik zoek mijn stamboom uit, U ook?" en met vertoning van een groot aantal dia's een dergelijke cursus te verzorgen.

Dit was het begin van een mededeling afgedrukt in het vorig nummer van dit blad.

Inmiddels moet gevreesd worden dat de cursus geen doorgang zal vinden wegens onvoldoende opgave. Dat is jammer want, daarvan is het bestuur overtuigd, vele leden zouden van een dergelijke cursus veel kunnen opsteken.

Als er op 15 juli niet tenminste 10 aanmeldingen binnen zijn gaat de cursus niet door. Reeds betaalde inschrijfgelden worden in dat geval gerestitueerd.

Kosten (bij voldoende deelname) f 35,- voor leden, f 45,- voor niet-leden, inclusief cursusboekje. Opgaaf voor deelneming z.s.m. door overschrijving van de bijdrage op giro 5582643 t.n.v. penningmeester NGV te Oldenzaal.

DE LEDENSERVICE VAN APDELING TWENTE

In het vorige nummer berichtten wij over onze deelname aan het landelijke Contactdienstproject. Ons bestuurslid Wiegerink zal als contactpersoon optreden. Sla het vorige nummer er nog eens op na!

INDEX OP ZES JAARGANGEN TG

Van de index op familienamen, voorkomend in historisch verband in de eerste zes jaargangen van Twente Genealo-

gisch zijn nog enkele exemplaren over. Te bestellen bij de penningmeester. Prijs f 2,50 plus verzendkosten(f 1,90), op giro 5582643.

Agenda

Zaterdag 7 september van 11.00-17.00 uur, foyer van Schouwburg Ogterop, Zuideinde 70 Meppel, enkele minuten lopen van het NS station.

CONTACTDAG VAN DE AFDELINGEN DRENTE EN WEST-OVERIJSSSEL.

Zaterdag 14 september 14.00 uur Parkhotel, Hengelosestr 200 Enschede.

LEDENCONTACT AFDELING TWENTE. Zoals we ieder jaar een keer doen: even bijpraten en ervaringen uitwisselen. Een ieder die dat wil kan het woord krijgen.

Zaterdag 5 oktober 14.00 uur. Ludmillenstrasse 8 Meppen. AUSTAUSCHNACHMITTAG DER "EMSLÄNDISCHE LANDSCHAFT"

Zaterdag 12 oktober Rijksarchief Zwolle, Eikenstraat 20 NATIONALE ARCHIEFDAG. Nadere gegevens in het volgende nummer.

Zaterdag 19 oktober 1991 van 13.00 tot 18.00 uur. GRENSOVERSCHRIJDENDE CONTACTEN in zaal Hubers "zum Pitt", Dinxperlosestr 410, Dinxperlo-Süderwick.

Zaterdag 16 november 14.00 uur Parkhotel Hengelosestraat 200 Enschede.

VER DE VOOROUDEERS VAN JOHANNES MOERS, kanunnik van het Hoogadelijk stift te Thorn. Fantasie of werkelijkheid? Een lezing, met dia's, door ons afdelingslid W.P.M. Moers. Geen Twents onderwerp, maar wie interesseert zich niet voor Thorn?

Ledenmutaties

Nieuwe leden

16416 G.J. Heutink

HooibEEK 2

7582 BP Losser

19163 B.H. Feddes

van Royensweg 79

7691 BR Bergenth.

19191	W. Kuitert	Ln v. Kortrijk 41	7607	PS	Almelo
19227	J. v.d. Vaart	Johannaweg 9	7555	CM	Hengelo
19261	P.J. Schipper	Fazantenweg 10	7451	HD	Holtens
19267	L.G.C. Grabandt	Het Elferink 63	7478	CB	Diepenheim
19270	J. Last	Haweg 9	7462	VB	Rijssen
19273	A. ter Beeke	Ganzendiep 27	7607	LZ	Almelo
19298	A. Zomer	Nic Beetsstr 17	7606	BC	Almelo
19303	A. Olink-	Burg Korthals	7475	DC	Markelo
	Blaauwgeers	Altesln 46			
19321	B.H. Arends	Postenbrink 42	7544	ZS	Enschede

Adreswijzigingen

14129	H.G.H. Tjoonk	Vorspoellanden 4	7542	MG	Enschede
-------	---------------	------------------	------	----	----------

Van een andere afdeling

1282	C. den Engelse	Molenbelterw 9/07	7451	JA	Holtens
13728	T.S. Dolmans	Rheezereend 9	7701	BC	Dedemsvrt

Nieuwe abonnees

	M. Coers	Waterhoenhof 36	3582	DG	Utrecht
16103	J.L. Mengerink	Betsy Perklaan 32	1187	PM	Amstelveen
18255	J. Muelink	Laanweg 32	1871	BJ	Schoorl
14483	E.J. Stokreef-				
	Braakman	Fokkerstraat 83	7475	CB	Markelo
	Ver. Heemkunde				
	Weerselo	de Voortmors 104	7595	AE	Weerselo

Het volgende nummer zal begin oktober 1991 verschijnen.
Kopij, zo mogelijk op diskette, indienen vóór 15 september
1991, s.v.p.

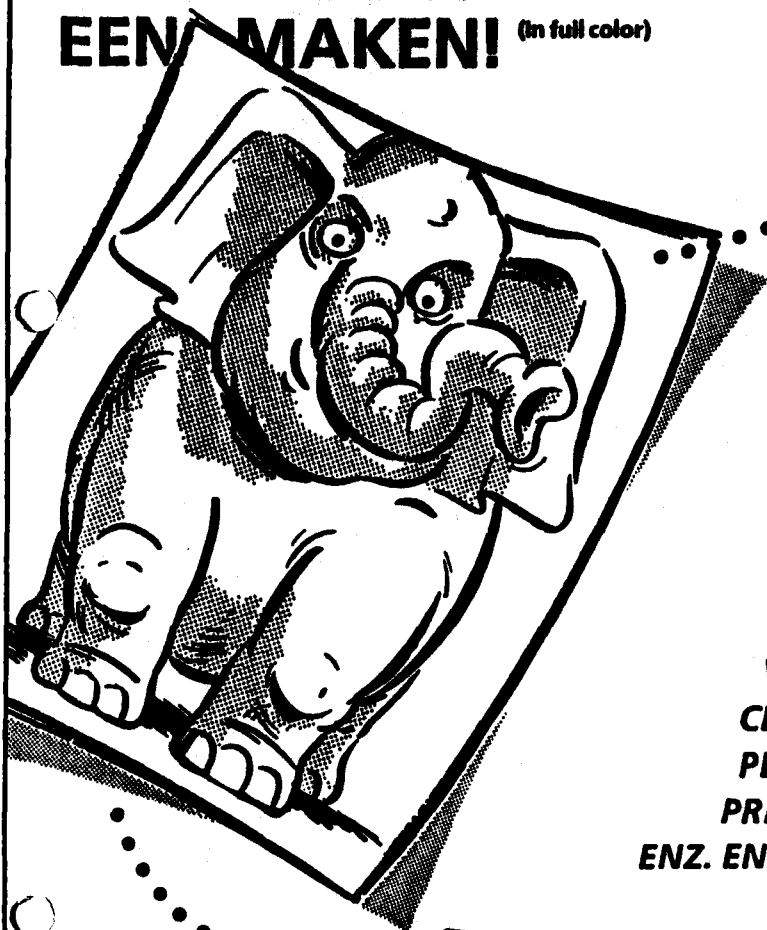
Aan dit nummer werkten mee:

A.F. de Jongeburcht	De Houtduif 3	7609	ED	Almelo
G.A. Hamel	Mozartlaan 128	7522	HP	Enschede
W. Kooiman	Saffierstr 11	7548	CC	Enschede
R.P.A. Rorink	Prossinkhof 30	7573	BM	Oldenzaal
H.C. Zorn	Wagnerlaan 13	7522	KH	Enschede

De redactie is niet verantwoordelijk voor de ondertekende
stukken, afgezien van tikfouten.

Adres van Redactie en Afd. secretaris: G.J. ten Hoeve,
Niermangang 125 7514 DN Enschede Tel. 053-352514

**WIJ KUNNEN VAN EEN
EEN MAKEN!** (In full color)

**OOK
VOOR
AL UW:**

**FOLDERS
SCRIPTIES
MAILINGS
MANUALS
KATALOGI
VERSLAGEN
CLUBBLADEN
PERIODIEKEN
PRESENTATIES
ENZ. ENZ. ENZ. ENZ.**

**PINKSTERPRINT
COPY - SERVICE**

**Hengelosestraat 158, Enschede
Telefoonnr.: 053 - 358987**

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING.

Opgericht 1944.

Correspondentieadres: Postbus 976, 1000 AZ Amsterdam.

Contributie: Voor leden in de E.E.G. landen f 50,-

p.jaar. Alle leden ontvangen het maandblad "Gens Nostra".

Bibliotheek, Contactdienst, Biografische Documentatie-

dienst, Knipseldienst en Heraldisch Archief: Adriaan Dortsmanplein 3a, 1411 RC Naarden. Geopend donderdags van 20.00-22.00 uur en zaterdag van 11.00-16.00 uur.

Afdeling Twente van de Nederlandse Genealogische Vereniging.

Opgericht 1984.

De leden van de afdeling ontvangen, naast "Gens Nostra" ook het kwartaalblad "Twente Genealogisch".

Bestuur van de afdeling:

Voorzitter: H.C. Zorn, Wagnerlaan 13 7522 KH Enschede
053-351088

Secretaris: G.J. ten Hoeve, Niermangang 125 7514 DN
Enschede 053-352514

Penningmeester: H.G. Frowijn, Titus Brandsmastraat 40
7572 CJ Oldenzaal 05410-14005
G.A. Hamel, Mozartlaan 128 7522 HP Enschede
053-352279
G.J.L. Wiegerink, Castorweg 4/B, 7556 MD
Hengelo 074-420538

Abonnementsgeld.

Leden van de afdeling Twente behoeven voor "Twente Genealogisch" geen abonnementsgeld te betalen.

Leden van de afdeling zijn leden van de NGV die binnen de grenzen van de afdeling wonen en die niet aan het Hoofdbestuur gemeld hebben tot een andere afdeling te willen behoren.

De grenzen van de afdeling zijn, ruwweg, de Regge in het Westen, de grens met Drente in het Noorden, de grens met Gelderland in het Zuiden.

Een ieder kan, waar hij ook woont, kiezen voor een afdeling. Zo telt de afdeling Twente verscheidene leden die in een ander deel van Nederland of in het buitenland wonen.

Leden van de NGV die niet tot de afdeling Twente behoren, kunnen zich op "Twente Genealogisch" abonneren voor f 10,- per jaar.

Willen zij die wel dienen te betalen en dat nog niet deden het abonnementsgeld voor 1991 voldoen? Gaarne op giro 5582643 t.n.v. penningmeester NGV te Oldenzaal. Verzoeken uw lidmaatschapsnummer van de NGV te vermelden.

Twente Genealogisch

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING

AFDELING TWENTE

JAARGANG VII

OKTOBER 1991

No.4

Activiteiten van leden van de afdeling.

Reeds spoedig na de oprichting van onze afdeling is er een grote activiteit ontwikkeld. Onder de stuwende leiding van Wim Kooiman werd het Doopboek van de Gereformeerde kerk van Enschede, bestrijkende de jaren van 1723-1811 op fiches getranscribeerd. In een recordtijd werd het werk afgeleverd aan het archief van de Gemeente Enschede.

Een dergelijke activiteit is nadien niet meer vertoond.

Ongeveer te zelfde tijd begon ik met het aanleggen van het Twente-bestand in mijn computer. Dat werk is echter heel moeilijk over een groep te verdelen, zodat het, grotendeels, solisten-werk is. Solistenwerk, maar het werd mogelijk gemaakt doordat leden (en ook wel enkele niet-leden) mij Twentse kwartierstaten zonden, mede ter publicatie in TG.

Naast mijn eigen genealogie en kwartierstaat zijn ook alle gegevens van Henk Frowijn in het bestand opgenomen. Toch was op de duur het aanbod van materiaal te klein. Wat lag er meer voor de hand dan het werk van de "groep Kooiman" zal ik maar zeggen, voort te zetten en de dopelingen van de Gereformeerde Kerk Enschede in te voeren?

Met hulp van Frowijn ben ik daar enkele jaren geleden mee begonnen. Dat karwei is nu gevorderd tot 1760.

Twente is niet rijk aan genealogische bronnen. Zij moeten daarom optimaal gebruikt worden. Zo kwam de gedachte op om de volkstellingsgegevens van 1748 met die van het doopboek in één gegevensbestand te verenigen

Is. van Dam heeft in 1931 het boekje "De brand van Enschede 1750" samengesteld. Daarin staat een zeer bruikbare transcriptie van de volkstellingsgegevens van de stad Enschede (1501 inwoners). Aan de hand daarvan begon ik de gezinnen die aan de hand van het doopboek (en ook wel van andere gegevens) te vergelijken met de gezinnen van de volkstelling. Voor een groot deel lukt dat uitstekend, maar u begrijpt het al: over degenen die hun kinderen niet in de Gereformeerde kerk lieten dopen vinden we geen verdere gegevens. Over R.K.

doopregisters beschikken we helaas niet meer. De Doopsgezinden lieten hun kinderen helemaal niet dopen, maar in het boek van Dr Benthem, de Geschiedenis van Enschede, vindt men veel gegevens van de meer aanzienlijke families in de stad en daaronder waren veel Doopsgezinden. Er waren maar enkele Joden in de stad, ook over hen hebben we niets meer kunnen vinden.

Van het Rijksarchief te Zwolle kregen we in bruikleen copieën van de volkstellingsgegevens van het Landgericht Enschede, die zijn door Frowijn getranscribeerd en ik heb die transcriptie op de tekstverwerker gezet, waarbij ik ieder huisgezin of alleenstaand persoon van een nummer voorzag.

Ik tracht nu de gezinnen en personen met behulp van het Twente-bestand te identificeren. In sommige gevallen is dat heel gemakkelijk, hoewel de naam van de vrouw er nooit bijstaat. De naam van de man staat ook lang niet altijd vermeld. In zeer veel gevallen staat er slechts, bv. "De Wonner en Vrouw" en dan de voornamen van de kinderen. Die, en de leeftijdsgroepen tot welke zij behoren zijn soms vrij zekere, in de meeste gevallen echter maar zwakke aanwijzingen.

Het voornemen bestaat een publicatie te maken van die resultaten. Dat wordt een boek van zeker meer dan 200 bladzijden. Daar zal dan een uitgever voor gevonden moeten worden.

Het boek zou dan omvatten:

- de transcripties van de registers van huisgezinnen van 1748, Land- en Stadsgericht. Ieder huisgezin of alleenstaande voorzien van een nummer.

- Een lijst, voorzien van dezelfde nummers van die huisgezinnen waarvan aanvullende gegevens gevonden zijn, zo compleet mogelijk, ook met eerdere echtgenoten en reeds overleden kinderen.

- Een namenregister, verwijzende naar de genoemde nummers.

- Een vrij uitvoerige inleiding. Die zal, naast de ontstaansgeschiedenis van de registers van 1748, de werkwijze bij de samenstelling van het boek behandelen en verantwoorden.

- Een kaartje van het gericht Enschede, met de markegrenzen en de ligging van de "zijden" en "hooken".

Er is al veel werk klaar, maar er zijn nog taken te verdelen.

Bijvoorbeeld. In de marken Groot Driene en Twikkelo liet men vaak kinderen dopen en ook trouwde men wel in Hengelo.

Om daar achter te komen dienen de Doop- en Trouwboeken van Hengelo in het Twente-bestand opgenomen te worden, voorlopig alleen vanaf het begin (1643), of een tiental jaren later, tot ongeveer 1760.

Er is ook een besnijdenisregister vanaf 1738, ook dat moet tot 1760 getranscribeerd, tenzij dat reeds gebeurd is.

Hetzelfde geldt voor de gebieden tegen Lossers aan. Het lijkt wel zeker dat daar Esmarkers gedoopt werden, wellicht ook veel katholieken (er zijn Doop en Trouwboeken, RK vanaf 1716, Gereformeerden vanaf 1685).

Ook de Doop en Trouwboeken van Oldenzaal moeten in het bestand opgenomen worden.

Dat alles is veel werk. Als het echter gedaan is, hebben we ook een behoorlijke aanzet om een dergelijk boek ook voor andere gerichten in Twente samen te stellen.

Er hebben zich verscheidene leden opgegeven om deel te nemen aan algemeen genealogisch werk. Zijn er onder hen die al dadelijk een taak voor zichzelf zien? Bel mij op!

Zo nodig zal ik mensen persoonlijk benaderen met verzoeken om hulp. Al het werk kan thuis gedaan worden. Copieën van de registers krijgen we alle in bruikleen.

In het aprilnummer spraken wij over het transcriberen van de vuurstedenregisters. We zijn nu van mening dat we die een lagere prioriteit moeten geven. Zij bevatten aanzienlijk minder genealogische informatie.

Henk Zorn.

Boekbespreking

Swenna Harger en Loren Lemmen. "The county of Bentheim and her emigrants to North America". Swenna Harger emigreerde in 1952 en is zeer actief in genealogische kringen in de staat Michigan. Loran Lemmen stamt af van een familie die inde vorige eeuw vanuit Bentheim naar Michigan emigreerde. Het boek is speciaal geschreven voor de nakomelingen van deze emigrantenfamilies. Het omvat hoofdstukken als:

- waren de Bentheimers Nederlanders of Duitsers?
- gewoonten rond geboorte, huwelijk en begraven
- huwelijks- en erfrechtaangelegenheden
- de weefindustrie
- de Franse tijd
- onrust in kerk en staat
- emigratie
- Bentheimer pastores in de kerken van Michigan.

Voor genealogisch onderzoek van de "achterblijvers" in onze gewesten is echter het laatste deel van het boek van belang. Dit bevat enkele passagierslijsten en een overzicht van (vrijwel) alle personen, die vanuit het Graafschap Bentheim naar Noord Amerika zijn geëmigreerd, waar mogelijk aangevuld met gegevens rond hun huwelijk en hun overlijden. Een prima bron om "verdwenen" takken in de stamboom terug te vinden. Wel geven de auteurs zelf al aan, dat deze lijst verre van compleet en zeker niet foutloos is. Ondergetekende heeft dit middels een steekproef ook kunnen vaststellen. Desalniettemin een zeer bruikbaar boek voor diegenen die in hun genealogie verwanten hebben die vanuit de Graafschap Bentheim naar Noord Amerika zijn geëmigreerd.

Voor zover ik weet is dit boek niet in Europa te koop. Mogelijk zijn er nog exemplaren te verkrijgen bij de auteurs. Het adres van Swenna Harger is: A4351 60th Street, Holland, Michigan 49423, USA.

Jan Boerrigter.

Eweg, H.J. en B. Morshuis Over Ridderbroeders, Horigen en Heren; Geschiedenis van de Commanderie van Ootmarsum. Uitgave van de Stichting Heemkunde Ootmarsum, Ootmarsum, 1991. 104 p. met ill. ISBN 90-73965-01-2. Prijs f 10,-

Dit aardige boekje kwam tot stand ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum van de Stichting Heemkunde Ootmarsum. Dit jubileum wordt mede gememoreerd met een aantrekkelijke tentoonstelling rond de Commanderie. De maquette van het Huis Ootmarsum is alleen al de moeite van een bezoek waard!

Het is een goede gedachte geweest dit jubileum zo te markeren, want dank zij de tentoonstelling is een breed publiek geattendeerd op een belangwekkende periode uit de geschiedenis en in dit boekje kunnen historisch geïnteresseerden belangwekkende gegevens vinden, die zij anders maar moeizaam bijeen hadden kunnen sprokkelen.

Daarin ligt de betekenis van het boekje: het geeft in kort bestek wat er bekend is over de Commanderie en het Huis Ootmarsum.

Het voorwoord werd geschreven door Drs. A.L. Hulshoff, oud directeur van het Rijksmuseum Twente. Hij bepleit het gebied van het in 1825 afgebroken Huis, met de vijvers en het Molenhuisje als beschermd stadsgezicht veilig te stellen.

Voor genealogen zijn de hoofdstukken 4 en 6 in het bijzonder interessant. Hoofdstuk 4 is gewijd aan de Commandeurs en hun familiewapens. Hoofdstuk 6 geeft de genealogie van de familie Von Heiden (Hompesch) die twee Drostsen van Twente voortbracht.

Het boekje sluit af met een opsomming van geraadpleegde literatuur, die verdere studie vergemakkelijkt.

Het is een heel leesbaar boekje geworden, waarmee men de auteurs zeker kan complimenteren. Lezing is zeker aanbevolen evenals de bezichtiging van de tentoonstelling in het Molenhuisje aan de Smithuisstraat. Nog open tot en met de herfstvacantie.

Guus Hamel.

Voor de verzamelaars onder ons melden wij dat Boekhandel Broekhuis, afdeling antiquariaat zijn 2e catalogus *Streekgeschiedenis* heeft uitgebracht. Aldaar te bestellen.

Open dag van het Rijksarchief op 12 Oktober 1991.

Ter gelegenheid van het eeuwfeest van de Koninklijke Vereniging van Archivarissen in Nederland wordt op zaterdag 12 oktober 1991 een nationale open archievendag georganiseerd. Ook het Rijksarchief in Overijssel zet op deze dag zijn deuren tussen 10.00 en 17.00 uur wijd open. Het publiek wordt uitgenodigd voor een rondgang door het gebouw vol verrassingen en ontdekkingen. Wij krijgen de gelegenheid kennis te maken met de diverse aspecten van het werk van de archivaris, met de rijkdom aan historische getuigen die zich in het Rijksarchief bevinden, en de talloze mogelijkheden tot het zelf verrichten van (familie)historisch onderzoek.

In en rond de twee studiezalen kunnen de genealogen hun hart ophalen. Hier worden zeer gevarieerde bronnen voor familieonderzoek tentoongesteld.

Naast een stand van de afdeling Twente zullen ook de afdeling West Overijssel en de Computerdienst van de NGV aanwezig zijn.

Er zal ook een "genealogisch spreekuur" zijn.

De archiefdepots en het restauratieatelier kunnen worden bezichtigd.

Met een videopresentatie wordt historisch filmmateriaal vertoond.

Ten slotte is er een historische informatiemarkt waarop 17 landelijke, provinciale, regionale en plaatselijke historische verenigingen zich presenteren.

Het Rijksarchief is gevestigd aan de Eikenstr 20 te Zwolle.

Kwartierstaten

Kwartierstaat Hergelink (91-08)

- 1.16522 **Henricus Hergelink**, * Albergen 18.09.1816, overl. Albergen 05.07.1888 Wever.
- 2.16482 **Stephanus (Oude) Hergelink**, * Albergen 26.12.1794, overl. Albergen 23.01.1855. Landbouwer.
Tr. Tubbergen 13.04.1815 met:
- 3.16483 **Geertruida Hagenvoort**, alias **Benerink**, * Albergen 19.05.1782, overl. Albergen 02.11.1862. Spinner.
- 4.16534 **Joannes Henricus Oude Hergelink**, * Albergen 24.10.1755, overl. Steenwijk 02.06.1814 Landbouwer.
Tr. Tubbergen 19.11.1783 met:
- 5.16535 **Joanna Tuijten**, alias **Teuter, Thuin**, * Wierden nà 1760, vóór 1765.
- 6.16536 **Harmannes Pegge**, alias **Hagevoort, Benerink**, * Reutum nà 1742, vóór 1746, overl. Albergen 28.02.1818. Landbouwer.

- Tr. Tubbergen 19.10.1777 met:
- 7.16537 **Sophia (Euphemia) Gasthuis, alias Benerink, * Albergen nà 1750, vóór 1755, overl. Albergen 10.09.1815**
- 8.16540 **Joannes Henricus Oude Hergelink, * nà 1690, vóór 1740. Landbouwer.**
- 9.16541 **Aleida Nigbelink, * Albergen nà 1731, vóór 1737.**
- 10.16546 **Adriaan Klumpers, * nà 1700, vóór 1745, overl. vóór 1784.**
- 12.16542 **Harmannus Pegge, * nà 1680, vóór 1725. Landbouwer.**
- 13.16543 **Jenne Pool, * nà 1698, vóór 1725.**
- 14.16548 **Harme Gasthuis, alias Benerink, * nà 1690, vóór 1735. Landbouwer.**
- 15.16549 **Catharina Benerink, * nà 1707, vóór 1735.**
- 18.16550 **Gerrit Nigbelink, * nà 1670, vóór 1715. Landbouwer.**
- 19.16551 **Joanna Nigbelink, * nà 1690, vóór 1715.**

A.F. de Jongeburcht

Kwartierstaat Planten. (91-09)
(Zie ook kwartierstaat Muller, 85-13)

1. 97 **Theodora Planten, * Hengelo (G) 30.10.1768, overl. Hengelo (G) . 06.04.1832.**
Tr. Hengelo (G) 17.01.1793 met **Dirk Muller, * Amsterdam 11. 01.1758, overl. Hengelo (G) 25.02. 1834, zoon van Caspar Christi - aan Muller en Bartina (Barta) Planten.**
2. 194 **Gerrit Dirkn. Planten, * Enschede 25.09.1735, overl. Hengelo (G) 28.01.1796.**
Tr. Eibergen 21.11.1767 met:
3. 195 **Anna Margaretha Lasonder, * Enschede 7.02.1742, overl. Hengelo (G) 16.03.1814.**
4. 388 **Derk Plante(n), * Varsseveld nà 1707, vóór 1708, overl. Enschede ná 1740, vóór 1741. Chirurgijn.**
- Tr. Enschede met:
5. 389 **Anna Gesina Lasonder, * Enschede nà 1696, vóór 1710.**
6. 390 **Engbert Of Engelbert Lasonder, * Enschede nà 1685, vóór 1720, overl. nà 1748, vóór 1752. Linnenreder.**
7. 391 **Mina Lasonder, * Enschede nà 1710, vóór 1723, overl. vóór 1782.**

8. 386 **Gerrit Planten**, * Varsseveld nà 1658, vóór 1691, overl. Varsseveld 15.02.1758. Chirurgijn.
Tr. te Varsseveld met:
9. 387 **Mechteld (Jansdr?) Hesselink**, * nà 1680, vóór 1691.
10. 546 **Jacob Hermz Lasonder**, * Enschede nà 1678, vóór 1679, overl. ná 1747, vóór 1753.
11. 547 **Geertruijt Bekker**, * nà 1681, vóór 1695.
- 12.16424 **Gerrit Laurensz Lasonder**, * nà 1635, vóór 1657, overl. ná 1702. Burgemeester.
- 13.16425 **Grietje Ten Tije**, * nà 1670, vóór 1710.
14. = 10 15. = 11
- (
16. 1196 **Derk Harmenz Planten**, * nà 1620, vóór 1666, overl. ná 1695, vóór 1705. Chirurgijn/Barbier.
Tr. te Varsseveld met:
17. 1197 **Barta Breukelaar**, * nà 1640, vóór 1685.
- 20.16426 **Herman Laurensz Lasonder**, * nà 1658, vóór 1681.
24. 538 **Laurens Leffertsz Lasonder**, alias **Lasunders**. * Enschede nà 1600, vóór 1608, overl. ná 1681, vóór 1682.
25. 539 **Geertgen Menckmaat**, * Enschede nà 1620, vóór 1621.
28. = 20
32. 1198 **Harmen Planten**, * nà 1582, vóór 1631, overl. ná 1670, vóór 1671. Musicus.
33. 1199 **Geertruid Hesselink**, * nà 1650, vóór 1651.
40. = 24 41. = 25
48. 534 **Leffert Gerritsz Lasonder**, alias **Lasunder**, **Smidt**, * nà 1581, vóór 1585, overl. ná 1665, vóór 1670. Burgemeester/Smid.
49. 535 **Grietje (Gredtken) Cost**, * Enschede nà 1575, vóór 1590, overl. ná 1675.
- 50.16438 **Herman Minkmaat**, * nà 1594, vóór 1598.
- 51.16439 **Aalke Verwoolde**, * nà 1580, vóór 1600.
- (
56. = 24 57. = 25
64. 6908 **Gerrit (Gerhard) Planten**, * Varsseveld 1562. Landbouwer.
65. 6909 **Wesselken NN**, * nà 1545, vóór 1611.
80. = 48 81. = 49
82. = 50 83. = 51
96. 532 **Gerrit Lasonder**, alias **Laersunder Smid?**, * Enschede nà 1520, vóór 1555, overl. 01.08.1616. Burgemeester.
98. 742 **Pelgrim Cost**, * nà 1515, vóór 1570, overl. vóór 1628.

99. 743 **Aele Cost**, * nà 1533, vóór 1570.

112. = 48 113. = 49

114. = 50 115. = 51

160. = 96

162. = 98 163. = 99

192. 1180 **Gert To Lasonder**, alias **Lasunder Den Olden**, * Enschede nà 1490, vóór 1553, overl. nà 1578. Boer.

N.B. Het laatste deel van deze kwartierstaat is erg onzeker. Gegevens zijn geput uit gerechtelijke archieven.

H.C. Zorn.

Kwartierstaat Lichtenberg (91-09)

1. 16634 **Jan Lichtenberg**, * Rijssen 09.06.1811. Landarbeider/Winkelier. Tr. Rijssen 22.05.1841 met **Hendrika de Wilde**, * Enter 21.03.1809, overl. Rijssen 06.08.1872, dochter van **Frerik de Wilde** en **Elsken de Wilde**.
2. 994 **Jan Lichtenberg**, alias **Legtenberg**, * Rijssen 02.06.1755, overl. Rijssen 21.06.1816. Landarbeider. Tr. Rijssen 28.03.1790 met:
3. 995 **Hendrika Wissink**, * Rijssen 02.12.1770, overl. Rijssen 14.01.1844.
4. 980 **Berend van de Lichtenberg**, alias **Legtenberg**, * Rijssen 18.11.1714, overl. nà 1759, vóór 1768. Tr. Rijssen 16.04.1754 met:
5. 981 **Hendrina Ligtenbergh**, * Rijssen 17.02.1726.
6. 974 **Jan Wissink**, alias **Bakhuisman**, * Rijssen 01.10.1728, overl. Rijssen ±.1800. Landbouwer. Tr. Rijssen 28.02.1768 met:
7. 975 **Jenneken Wevers**, * Markelo nà 1738, vóór 1749, overl. Rijssen nà 1795, vóór 1805.
8. 16636 **Jan van den Ligtenbergh**, * Rijssen 30.04.1676, overl., vóór 1748.
9. 16637 **Hendrina Berents Braakman**, * Rijssen 21.12.1684.
10. 16642 **Gerrit van den Lightenbergh**, * Rijssen nà 1693, vóór 1694. Tr. 3e Holten 18.05.1721 met:
11. 16643 **Jenneken Brinkhuis**, * nà 1693, vóór 1694.
12. 7054 **Jan Wissink**, alias **Bakhuis**, * Bornerbroek nà 1675, vóór 1701, overl. Rijssen 28.02.1768. Landbouwer.

Tr. Rijssen 09.02.1726 met:

13. 733 **Geesken van Tilligte**, * Rijssen 13.06.1698, overl. Rijssen ± 1760.
14. 976 **Harmen Wevers**, * Stockum 17.11.1709.
- 15.16611 **Berendina ten Duis**, * nà 1700, vóór 1730.

- 16.16640 **Jan Derksen op den Ligtenbergh**, * Holten nà 1610, vóór 1647.
- 17.16641 **Fenneken (Gerrits) Huiskes**, * nà 1630, vóór 1650.
- 18.16656 **Berend Braakman**, * Rijssen 25.10.1654.
- 19.16657 **Berentien Braakman**, * nà 1630, vóór 1665.

20. = 16 21. = 17

- 22.16658 **Hendrik (Jansz) (ten) Brinkhuis**, * nà 1650, vóór 1675.
- 23.16659 **Hendrikje Otten**, * nà 1650, vóór 1675.
24. 1004 **Hendrik Wissink**, alias **Bakhuis**, * nà 1615, vóór 1681.
26. 1006 **Jan Hermesen van Tilligte**, * nà 1615, vóór 1681.
- 27.16605 **Hendrikien van Tilligte**, * nà 1650, vóór 1680.
- 28.16660 **Hermen Willemsz Hilberts**, alias **Wevers**, * Stockum nà 1630, vóór 1658, overl., vóór 1711.

Tr. 2e met:

- 29.16661 **Egbertjen Spenkelink**, * Rijssen 24.04.1664.
- 30.16632 **Jan ten Duis**, * nà 1650, vóór 1710.
- 31.16633 **Berentien ten Duis**, * nà 1670, vóór 1710.

- 36.16666 **Frerik (Harmensz) Braakman**, * nà 1590, vóór 1630. Boer.
- 37.16667 **Henriken (Jans) Krekles**, * nà 1600, vóór 1630.
- 58.16668 **Dirk Hendriks Spenkelink**, * nà 1600, vóór 1635.

Tr. Rijssen 18.01.1652 met:

- 59.16669 **Jenneken (Everts) Spenkelink**, * nà 1620, vóór 1635.

J.H. Lichtenberg.

Kwartierstaat Vluttert (91-10) (Heropname van 85-5)

1. 3542 **Gerhardus Vluttert**, * Hengevelde 30.01.1758, overl. Diepenheim 24.10.1816. Timmerman.
Tr. ± 1800 met **Joanna Hekklenkampe**, * nà 1757, vóór 1781.
2. 3546 **Henricus Fluttert**, * Hengevelde 13.07.1714.
Tr. Hengevelde 19.10.1755 met:
3. 3547 **Wilhelmina Meerman**, * Goor 17.11.1733.
4. 3554 **Wolbert (te) Fluttert**, * nà 1649, vóór 1694. Boer.
Tr. Hengevelde 16.10.1711 met:
5. 3555 **Aaltje ten Breteler**, * Goor 09.05.1686.

6. 3556 **Lambertus (te) Meerman**, * nà 1668, vóór 1711.
Tr. Delden 20.12.1728 met:
7. 3557 **Gesina Scholten**, alias **Oosterhof**, * Delden 11.01.1703.
8. 3558 **Hendrik Wanlnk**, alias **Fluttert**, * Bentelo nà 1616, vóór 1666.
Boer.
Tr. 23.10.1681 met:
9. 3559 **Aaltje te Relleker**, * nà 1636, vóór 1666.
10. 3560 **Dries ten Breteler**, * **Boekelo** (Haaksbergen) nà 1621, vóór 1660.
Landbouwer.
Tr. 16.05.1676 met:
11. 3561 **Mette Hobbenschot**, * nà 1641, vóór 1661.
12. 3562 **Jan te Meerman**, * nà 1635, vóór 1686.
Tr. ± 1700 met:
13. 3563 **Aaltje ten Bree**, * nà 1655, vóór 1686.
14. 3564 **Claas Scholten**, alias **Oosterhof**, * Delden 13.02.1681.
Tr. Delden 19.02.1702 met:
15. 3565 **Hendrikje ter Hofstede**, * nà 1658, vóór 1686.
18. 4416 **Wolbert Relleker**, * nà 1575, vóór 1626. Landbouwer.
Tr. Neede 06.12.1640 met:
19. 4417 **Jenneken Gorckink**, * **Brammelo** nà 1595, vóór 1626.
20. 4418 **Jan ten Breteler**, * nà 1586, vóór 1640. Landbouwer.
22. 4654 **Jan ten Hobbenschot**, * **Eppenzolder** nà 1565, vóór 1616.
24. 4424 **Jan Schulte**, alias **Meerum**, te, * **Goor** nà 1575, vóór 1646, overl.
overl. 1675. Landbouwer.
25. 4425 **Marie Extercate**, * nà 1590, vóór 1646.
28. 2826 **Joannes (Jan) Schulten**, alias **Scholte Oosterhof**, * **Wiene** nà
1625, vóór 1661.
Tr. Delden 27.06.1677 met:
29. 2827 **Bernardina (Berendje) ter Bruggen**, * **Woolde** nà 1645, vóór
1661.
30. 4428 **Tonnis ter Hofstede**, * nà 1612, vóór 1661. Landbouwer.
Tr. Haaksbergen 16.12.1677 met:
31. 4429 **Webbeke ter Homolle**, * **Brammelo** nà 1632, vóór 1666.
38. 4432 **Werner Roelofs Gorckink**, * nà 1550, vóór 1606.
40. 4434 **Dries ten Breteler**, * nà 1560, vóór 1620.
44. 4436 **Johan ten Hobbenschot**, * nà 1500, vóór 1596.
56. 2836 **Claes Brummelhuis**, alias **Schulten Oosterhof**, * **Wiene** nà 1577,
vóór 1641.
57. 4439 **Gese Spekreis**, alias **Schulte Oosterhof**, * nà 1547, vóór 1626.
58. 2838 **Derck ter Brugge**, * **Woolde** nà 1570, vóór 1641. Landbouwer.

60. 4442 **Hendrik Hofstede**, * nà 1580, vóór 1626.
 62. 4444 **Herman Homolle**, * nà 1567, vóór 1631.
 63. 4445 **Geertken NN**, * nà 1585, vóór 1631.
112. 4446 **Gaken Jansz ten Brummelhuis**, alias **Geuker**, * nà 1540, vóór 1620.
 120. 4448 **Hendrik Arentse Hofstede**, * nà 1550, vóór 1606.
 121. 4449 **Geertruit Schutteken**, * nà 1565, vóór 1606.
 124. 4450 **Johan ter Homölle**, * nà 1540, vóór 1596.
 125. 4451 **Mette NN**, * nà 1522, vóór 1596.
248. 4452 **Hans Hermansz ter Homölle**, * nà 1510, vóór 1576.

G.J.Chr.M. Kuiper.

DTB registers Niedergrafschaft Bentheim

Enige jaren geleden ben ik begonnen met het toegankelijk maken van de kerkboeken van de Ev.Ref. Kirche van Uelsen d.m.v. een alfabetische index.

Inmiddels zijn hieraan toegevoegd indexen op de DTB registers van de Ev. Ref. Kirchen van Emlichheim en Laar. Tegen het einde van dit jaar hoop ik ook die van Wilsum gereed te hebben.

Deze indexen zijn - samen met de microfiches van de kerkboeken van alle Ev. Ref. Kirchen in de Graafschap Bentheim - aanwezig op het archief van de Emsländische Landschaft, Arbeitskreis Familienforschung, Ludmillenstrasse 8, 4470 Meppen/Ems.

De openingstijden zijn maandag t/m donderdag van 8-12 en 2-6 uur en vrijdags van 8-12 uur. Graag van te voren even telefonisch aanmelden bij Frau Robben, tel 09-49-5931-14031.

Wanneer U op zoek bent naar rooms-katholieke families in de Landkreise Emsland en Grafschaft Bentheim, dan bent U vaak nog aangewezen op de pastorie in de desbetreffende parochie. Sinds kort is er echter ook de mogelijkheid deze DTB registers op microfiches in te zien op het Bistumsarchiv, Große Domfreiheit, 4500 Osnabrück, tel. 09-49-541-318418-[uit: Mitteilungen der Emsländische und Bentheimer Familienforschung, Heft 16, mei 1991].

Jan Boerrigter

Vragen rubriek

Landeweert.

In 1847 emigreert Hendrik Landeweerd (1796-1847) en zijn vrouw Gerritdina Hakkert (1797-1847) met hun 8 kinderen uit Holten naar Amerika. Tijdens hun reis verdrinken Hendrik, zijn vrouw en 4 van hun kinderen bij een scheepsramp in het Meer van Michigan. Vier van hun dochters overleven de ramp en vestigen zich in Wisconsin. Zij trouwen daar en afstammelingen van hen wonen er nog steeds. Een parenteel van de Amerikaanse tak is dan ook aanwezig.

En nu dan de vraag: heeft iemand gegevens over de Landeweerd's in Holten in de tegenwoordige tijd (voornamelijk na 1900), die afstammen van (een) broer(s) van bovengenoemde Hendrik.

Ook gegevens van vóór 1750 zijn welkom, om naar Amerika te zenden.

J.H. Wissink.

Lasonder (Laersunder)

Een zeer oude naam in Twente is Lasonder. Ik tracht zoveel mogelijk Lasonders van vóór 1700 op het spoor te komen om dan te trachten een reconstuctie van de genealogie te maken.

Kent iemand Lasonders van vóór 1700 uit Haaksbergen, Oldenzaal of andere plaatsen in de wijde omgeving?

H.C. Zorn.

Bestuursmededelingen

Afdelingsledenvergadering 1992.

Deze vergadering is vastgesteld op 8 februari 1992.

De agenda komt in TG van januari 1992.

Volgens rooster zijn Ten Hoeve en Wiegerink aftredend. Onverziene omstandigheden daar gelaten stellen beide zich herkiesbaar.

Tegencandidaten kunnen worden gesteld door ten minste vijf leden, uiterlijk een week voor de vergadering, schriftelijk en ondertekend, aan de afdelingssecretaris.

Voorstellen met toelichting, ter behandeling in de afdelingsledenvergadering, kunnen tot uiterlijk een maand voor de vergadering ingediend worden bij de secretaris.

Indien u publicatie van uw voorstellen vooraf in TG 92-1 op Prijs stelt, verzoecken wij u uw voorstellen met toelichting vóór 15 december aan de secretaris op te zenden.

Cursus Familiegesciedenis (Genealogie).

De cursus is met 12 deelnemers van start gegaan. Eigenlijk teleurstellend weinig. Dat er geld bij moet is nog het minst erg.

De ledenservice van afdeling Twente.

In het vorige nummer berichtten wij over onze deelname aan het landelijke Contactdienstproject. Ons bestuurslid Wiegerink zal als contactpersoon optreden. Sla het nummer van april er nog eens op na!

Index op zes jaargangen TG.

Van de index op familienamen, voorkomend in historisch verband in de eerste zes jaargangen van Twente Genealogisch zijn nog enkele exemplaren over. Te bestellen bij de penningmeester. Prijs f 2,50 plus verzendkosten(f 1,90), op giro 5582643.

Waarom bent u lid van de NGV?

U weet natuurlijk waarom u lid van onze vereniging geworden bent en het nog steeds is. U werd lid omdat Ja, waarom? Hier zijn wij als bestuur wel heel erg nieuwsgierig naar. Waarom willen wij dit zo graag weten? Wel, wij organiseren per jaar diverse bijeenkomsten. Daar zien wij meestal hetzelfde groepje leden. Maar er zijn er ook, die zo nu en dan komen en zeer velen zelfs nooit. Het gaat ons eigenlijk hoofdzakelijk om die laatste twee groepen. Men is lid geworden met een bepaalde verwachting. Sommigen vinden wat zij zochten. Maar nu die wegblijvers, die zelden of nooit komen. Wat zoeken die dan wel? Wat verwachten zij van een bijeenkomst?

Als wij dat zouden weten zouden we misschien op hun wensen kunnen inspelen. Ik weet het, niet iedereen steekt graag zijn hand op om te vertellen wat hij of zij graag wil horen. Daarom, in ons aller belang, pak een pen en papier en meldt ons wat u verwacht. Dit mogen wensen zijn, maar voor opbouwende kritiek schrikken we ook niet terug. Op onze contactmiddag op 14 sept j.l. deed ik deze oproep reeds aan de aanwezigen. Er zijn al een paar leuke reacties binnengekomen, maar nog lang niet genoeg. Laat mijn brievenbus uitpuilen!

Gerard Wiegerink.

Agenda

Zaterdag 5 oktober 14.00 uur. Ludmillenstrasse 8 Meppen.

Austauschnachmittag der "Emsländische Landschaft"

De bijeenkomsten van deze vereniging zijn altijd bijzonder gezellig. De opkomst is zeer behoorlijk, zodat men een flinke kans op het maken van vruchtbare contacten heeft

Zie ook de mededeling van Boerrigter elders in dit nummer

Zaterdag 12 oktober 10.00-17.00 uur. Rijksarchief Zwolle, Eikenstraat 20
Nationale Archiefdag. Zie elders in dit nummer.

Zaterdag 19 oktober van 13.00 tot 18.00 uur. Zaal Hubers "zum Pitt", Dinxperlosestraat 410, Dinxperlo-Süderwick.

Grensoverschrijdende Contacten.

Contactmiddag georganiseerd door de afdeling Achterhoek.

Zaterdag 16 november 14.00 uur Parkhotel Hengelosestraat 200 Enschede.

Over de voorouders van Johannes Moers, kanunnik van het hoogadelijk stift te Thorn. Fantasie of werkelijkheid?

Een lezing, met dia's, door ons afdelingslid W.P.M. Moers. Geen Twents onderwerp, maar wie interesseert zich niet voor Thorn?

Zaterdag 18 januari 1992, 14.00 uur Parkhotel, Hengelosestr 200 Enschede.

Heraldiek Een lezing met dia's door de heer A.W. Holla uit Cuyck. De heer Holla heeft van de heraldiek zijn beroep gemaakt.

Zaterdag 8 februari 1992, 14.00 uur Parkhotel, Hengelosestr 200 Enschede.

Ledenvergadering, zie bestuursmededelingen. De tijd die overblijft is voor ledencontact.

Zaterdag 14 maart 1992, 14.00 uur Parkhotel, Hengelosestr 200 Enschede.

Lezing

Zaterdag 11 april 1992, 14.00 uur Parkhotel, Hengelosestr 200 Enschede.

Ledenmutaties

Nieuwe leden

19363 W.J. Peters	Saturnusstr 32	7521 WN Enschede
19425 F.L. Scholten	Pachtersveld 207	7327 CT Apeldoorn
19440 D.J. Scholte in 't Hof	Roosdomsweg 12	7475 AK Markelo
G.D. Nijhoff	Griend 22-21	8225 RV Lelystad

Adreswijzigingen

14347 M.S. Kooij-Nijman	Steinwegstr 14	7491 KD Delden
19163 B.H. Feddes	Brinkweg 6	7691 PH Bergentheim
19024 J. Freke	Klarinet 229	3766 GM Soest

Bedankt

1317 W.H. Trouw	Mozartstr. 58	7604 GR Almelo
-----------------	---------------	----------------

Nieuwe abonné

8053 Archiefdienst Zwolle	Voorstraat 26-2B	8011 ML Zwolle
7829 D. Maarschalkerweerd- Leeuwerink	Braamkamp 479	7206 HZ Zutphen

Het volgende nummer zal begin januari 1992 verschijnen.
Kopij, zo mogelijk op diskette, indienen vóór 15 december 1991, s.v.p.

Aan dit nummer werkten mee:

B.J. Boerrigter	Fabritiusstr. 15	6174 RG Sweikhuizen
A.F. de Jongeburcht	De Houtduif 3	7609 ED Almelo
G.A. Hamel	Mozartlaan 128	7522 HP Enschede
W. Kooiman	Saffierstr 11	7548 CC Enschede
G.J.Chr.M. Kuiper	Lintjehaag 12	6146 MB Limbricht
J.H. Lichtenberg	Nieuwstr 33	7927 PJ Alteveer
R.F.A. Rorink	Prossinkhof 30	7573 BM Oldenzaal
J.H. Wissink	M.v.d.Stoepstr 10	3132 CG Vlaardingen
H.C. Zorn	Wagnerlaan 13	7522 KH Enschede

Inhoud zevende jaargang (1991).***Artikelen***

De "echte"	B.J. Boerrigter	21
DTB registers Niedergrafschaft Bentheim	B.J. Boerrigter	75
Het geslacht Warnars of Werners	J.C Goudswaard	8
Reactie op Genealogie Warnars	A.F. de Jongeburcht	35
Genealogisch Allerlei 8	W. Kooiman	1
Van Christelijken Huize		
Genealogisch Allerlei 9	W. Kooiman	32
Militairen		
Genealogisch Allerlei 10	W. Kooiman	53
Militairen(slot).		
Enige aspecten van de		
hofhorigheid in Twente	R.F.A. Rorink.	50
De handmerken van de bewoners der		
Twentse domeinerven uit 1668	G.J. Welberg.	23
Het Twentebestand	H.C. Zorn	4
Over notaties	H.C. Zorn	12
Activiteiten van leden van de afdeling	H.C. Zorn	65

Kwartierstaten

<i>Probandus</i>	<i>Volgnr</i>	<i>Inzender</i>	
Bekker(Becker)	91-05	Boswijk-Kas	39
Blijdenstein	91-07	Twentebestand	57
Droste	91-04	Boswijk	38
Hergelink	91-08	Jongeburcht	69
Lichtenberg	91-10	Lichtenberg	72
Plante(n)	91-09	Zorn	70
Snijders	91-01	Goudswaard	36
Stenvers	91-06	Twentebestand	56
Timmerman	91-02	Goudswaard	36
Vluttert	91-11	Kuiper	74
Wissink	91-03	Wissink	37

Verlagen en boekbesrekingen

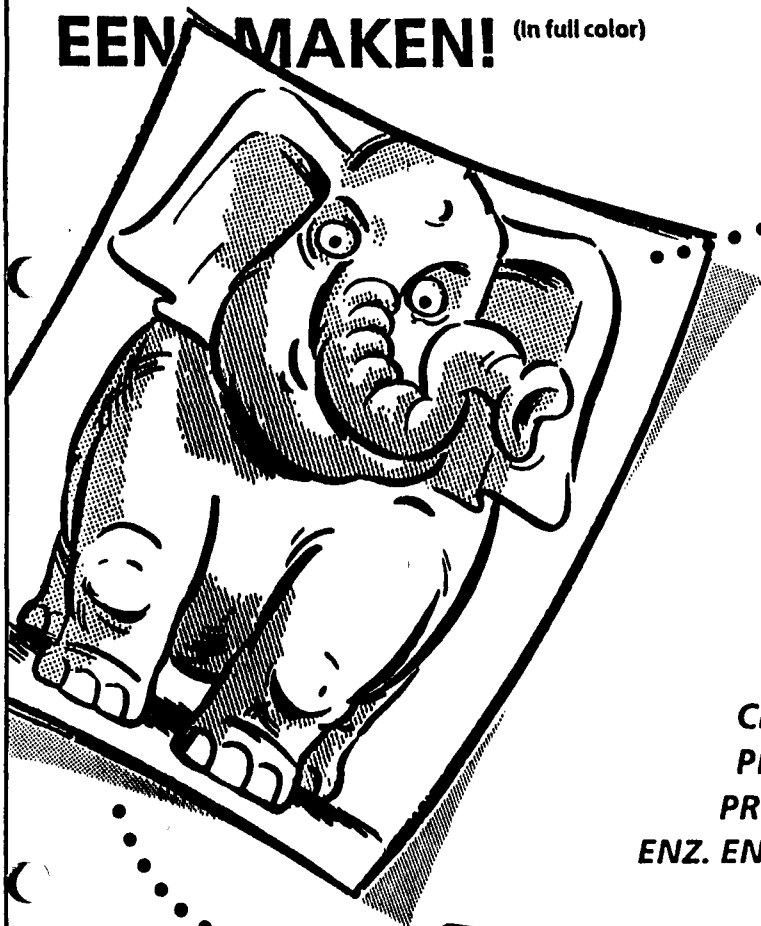
Voordracht P.A. Christiaans	13
Voordracht Ds. R. Hofman.	40
Voordracht H.C. Zorn.	41
Commanderie Ootmarsum	68
The county of Bentheim and her emigrants	67

Diversen en Huishoudelijk

Agenda's	19,47,63,78
Afdelingsledenvergadering 1991 (concept)	42
Jaarverslag 1990	16
Bestuursmededelingen	17,45,62,76
Ledenmutaties	20,47,63,79

De redactie is niet verantwoordelijk voor de ondertekende stukken,afgezien van tikfouten.
Adres van Redactie en Afd. secretaris: G.J. ten Hoeve,
Niermangang 125 7514 DN Enschede Tel. 053-352514

**WIJ KUNNEN VAN EEN
EEN MAKEN!** (In full color)

**OOK
VOOR
AL UW:**

**FOLDERS
SCRIPTIES
MAILINGS
MANUALS
KATALOGI
VERSLAGEN
CLUBBLADEN
PERIODIEKEN
PRESENTATIES
ENZ. ENZ. ENZ. ENZ.**

PINKSTERPRINT
COPY - SERVICE

Hengelosestraat 158, Enschede
Telefoonnr.: 053 - 358987